

EL MIRALL

Núm. 195

3 EUR

Opinió

*Tomeu Martí,
la TDT i el
sentit comú*

...

Entrevista

Carles Campuzano

...

Itineraris

*Paisatges
literaris del Pare
Rafel Ginard*

...

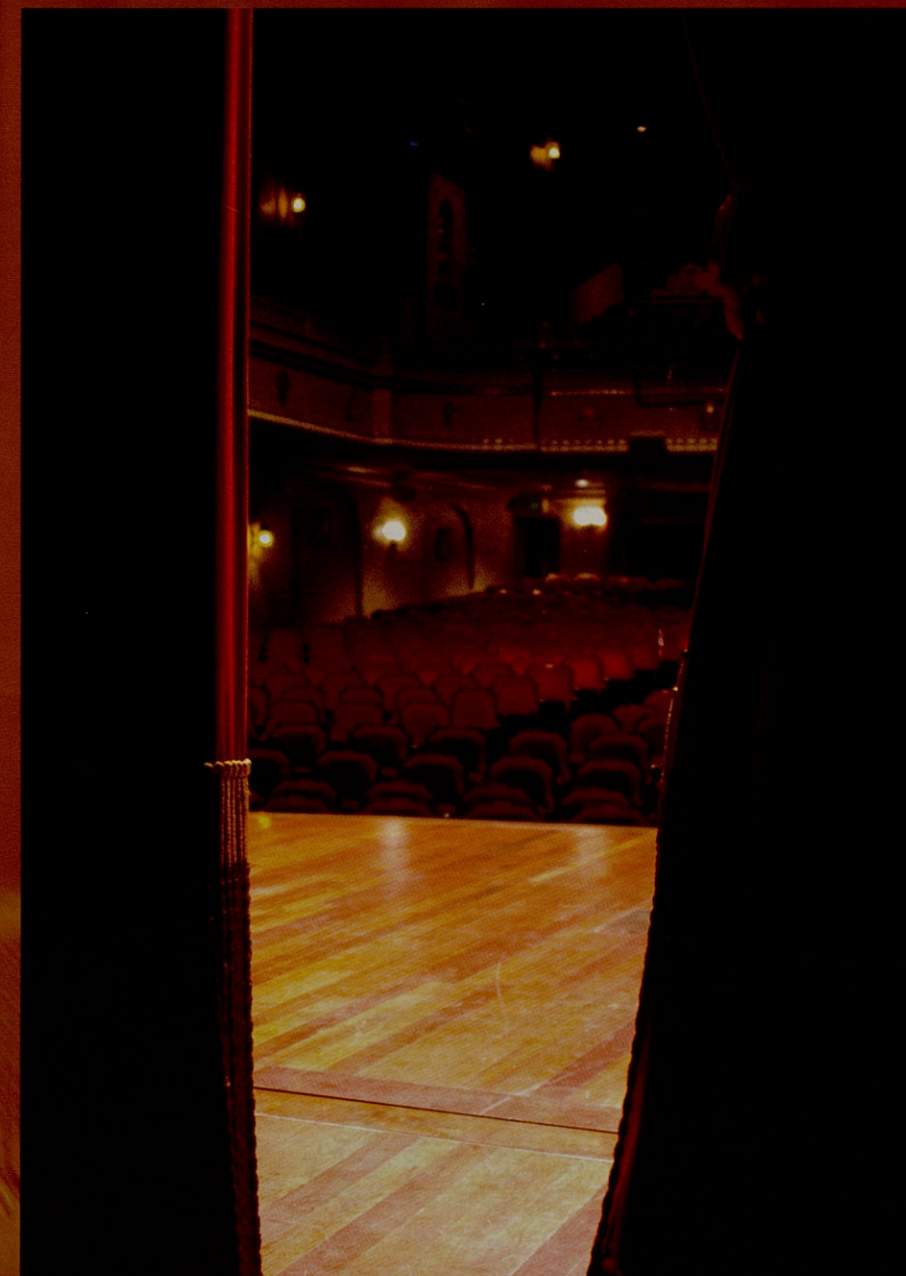
Art

...

Llibres

...

Cinefàgia

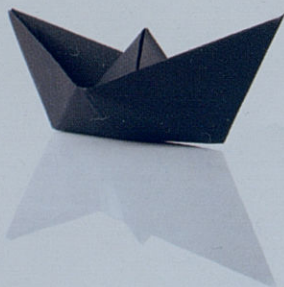

Dossier

*La proliferació dels teatres a
la part forana*

Diada de les Illes Balears

BRUSSEL · LES
19 de febrer de 2009

GOVERN
de les ILLES
BALEARS.

www.illesbalears.cat

EL MIRALL

EL MIRALL

REVISTA CULTURAL
Gener - febrer de 2009 · Núm. 195

Edita:
OBRA CULTURAL BALEAR

Publica:
Associació EL MIRALL
C/ del Pare Bartomeu Pou, 31, bxs.
07003 Palma

Adreça electrònica:
<http://www.ocb.cat>
comunicacio@ocb.cat

President:
Jaume Lladó

Director:
Josep Melià

Cap de redacció:
Esther Balaguer

Consell editorial:

Jaume Lladó
Josep Melià
Pere Bueno
Joan Guasp
Joan Miquel Chacon
Gabriel Matas
Macià Calafat

Publicitat:
Santi Adrover

Producció, administració
i publicitat:

Tel.: 971 72 59 37
Telefax: 971 71 93 85
Apartat de correus 179
07080 Palma

Delegació a Barcelona:
Omnium Cultural
C/ de la Diputació, 276 pral.
08009 Barcelona

Delegació a València:
Acció Cultural del País Valencià
C/ del Baró de Càrcer, 37
46001 València

Els articles publicats en
aquesta revista expressen
únicament l'opinió
dels autors.

Disseny
Marco Spinazzola

Maquetació i fotocomposició
Ecogràfic

Impressió
Xisco Arts Gràfiques
C/ del Baix Riera, 1-A, Palma
Tel. 971 475754

Dipòsit legal
PM 10-1987

EDITORIAL

TEATRES MÉS ENLLÀ DE PALMA

4

DOSSIER

LA PROFILERACIÓ DELS TEATRES A LA PART FORANA

5

OPINIÓ

TOMEU MARTÍ

15

ENTREVISTA

MACIÀ CALAFAT. CARLES CAMPUZANO

16

MISCEL·LÀNIA

JAUME LLADÓ

26

EL SEMÀFOR

OFICINA DELS DRETS LINGÜÍSTICS

29

LLIBRES

BIEL MESQUIDA

30

ART

JOSEP MARIA ALAMINOS. ART I COMPROMIS

34

ITINERARIS

GASPAR VALERO. PAISATGES LITERARIS DEL PARE RAFAEL GINARD

36

CINEFÀGIA

MATÍAS VALLÉS. TAN SOLS LES PITJORS PEL·LÍCULES DE 2008

44

Universitat de les
Illes Balears
Servei de Biblioteca i
Documentació
Edifici Ramon Llull

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

5109519261

Teatres més enllà de Palma

Editorial

Un dels obstacles a una bona articulació territorial del país és la macrocefàlia de la capital. Palma concentra la majoria dels serveis, les infraestructures i els equipaments bàsics i, fins i tot, psicològicament té un paper central que de vegades sobrepassa la lògica i la proporcionalitat de les coses. Això és així en la immensa majoria dels aspectes de la vida, i era així de manera molt especial en relació amb el consum cultural. Un temps semblava que qualsevol iniciativa d'oci i entreteniment que no tingués Palma com a seu no tenia sentit, ni possibilitats de reeixir. Aquesta macrocefàlia es combinava a més amb unes ciutats i viles de la part forana mallorquina que no disposaven d'espais públics que oferissin una opció d'activitats alternativa a les de Palma.

Aquest dèficit d'espais públics a la part forana en els darrers anys s'ha compensat de forma inapel·lable. Són molts els municipis que tenen uns teatres o auditoris amb unes dimensions i una capacitat que no tenen gaire a envejar als de la capital. Els auditoris d'Alcúdia i Sa Mònica a Sant Llorenç varen ser els pioners i obriren camí; tanmateix, darrere n'hi han vingut molts d'altres. Aquests nous equipaments culturals permeten que sobretot l'oferta teatral i musical a Mallorca hagi experimentat el que podríem dir una descentralització, hagi experimentat la multiplicació de punts d'atracció i de difusió cultural. La mateixa nit de la cultura que anualment organitza l'Obra Cultural Balear és un bon exemple d'aquesta evolució, en aquest sentit serveix d'exemple la darrera celebració, que va tenir lloc al teatre d'Artà.

El problema es troba, però, que no n'hi ha prou d'aixecar equipaments culturals. L'Administració és relativament eficaç en l'execució d'obres, ara bé, aquesta eficàcia resulta molt més discutible quan parlem de manteniment o d'omplir de vida les instal·lacions construïdes. I aquesta eficàcia encara és més difícil d'assolir quan ens referim a un camp d'acció en què la publicitat és un element bàsic per dinamitzar els espais. Molts d'ajuntaments que han fet un esforç important per crear auditoris i teatres experimenten ara, sobretot en època d'escassetat pressupostària, dificultats per omplir de sentit aquest engrescador esforç. I el primer que s'hauria d'aconseguir és eixamplar el coneixement d'aquests espais i de les seves activitats arreu de Mallorca. Estam massa acostumats que una administració editi o publiqui un llibre que després no es distribueix i simplement s'emmagatzema o es converteix en pasta de paper. Les coses es fan per assumir un objectiu, sovint temporalment durador, i no per ser pura façana buida.

Els ajuntaments necessiten que les administracions supralocals es comprometin. La Conselleria de Cultura ha de col·laborar de manera decidida a consolidar aquesta xarxa d'equipaments culturals de primer ordre. I altres conselleries han de donar suport puntualment a determinades iniciatives que s'emmarquen dins el seu camp competencial, com passa molts de pocs en el cas de la Conselleria de Turisme. Sense aquesta ajuda cobrarà força la idea que aquesta és una despesa que el municipi no es pot permetre. Perquè el que sobretot necessiten els ajuntaments responsables és que es generi un clima favorable a l'esforç que suposa mantenir en plena ebullició aquesta classe d'equipaments.

A les Illes Balears la despesa en cultura no té la valoració general que realment es mereix com a fonament d'una societat crítica i democràtica, com a fonament d'una societat en què el debat i les idees conformen l'esquelet del projecte comú que es comparteix. Diu Josep Ramoneda que la cultura és el principal fonament de la societat i no una vulgar ornamentació del poder. Els ajuntaments que han assumit aquest envit haurien de rebre el reconeixement dels seus conciutadans i del poble de les Illes Balears perquè és gràcies a aquesta classe d'apostes que es construeix una societat culta i realment lliure.

La proliferació de teatres a la part forana

Dossier

La proliferació de teatres a la part forana

MATEU CARRIÓ

A la darrereria del segle passat, crec recordar que era l'any 1993, el company d'una amiga meva, un jove actor que intentava viure d'aquesta professió, juntament amb un també jove professor d'institut amb vocació literària, em varen convidar a participar en un projecte que suposava la creació d'una companyia estable de teatre a Palma.

Hi havia la possibilitat de recuperar i habilitar com a seu de la futura companyia els locals de l'Assistència Palmesana, una societat cultural fundada l'any 1858, vinculada a entitats populars i recreatives, la qual, al llarg de la seva existència, va desenvolupar una àmplia activitat a Mallorca. Però, malauradament, era ja una societat en hibernació i amb pocs mitjans, en la qual els poc més del centenar d'associats havien decidit liquidar els seus béns; però encara conservava el seu patrimoni immobiliari de la plaça del Pes de la Palla, al centre antic de la ciutat.

La meua aportació en la preparació del projecte global havia de ser elaborar els plànols de l'espai escènic i de la resta de dependències annexes i complementàries, i això vaig fer. Aquells plànols, juntament amb la memòria i amb el programa de funcionament de la companyia que s'havia de crear, varen donar forma a un dossier de presentació del projecte.

Era obvi que, tant per dur a terme el projecte del teatre com el projecte teatral, calia disposar de re-

ursos econòmics, els quals, de tan escassos, eren inexistents.

Com és habitual en aquests casos, atès el caràcter sociocultural de la doble proposta, la creació d'una companyia de teatre i la revitalització d'una important entitat ciutadana, es va pensar en la possibilitat d'aconseguir finançament de l'Administració, i per això vàrem sol·licitar audiència al president del Govern de la nostra comunitat.

Acompanyats per un reconegut escriptor, emparentat amb el conegut editor d'un diari local, i m'imagino que gràcies a aquesta circumstància, es va produir l'entrevista oficial i la inefable escena a la sala de visites del Consolat de la Mar. El president, assegut en un sofà, i nosaltres quatre, als seients destinats als visitants, vàrem mantenir una conversa cordial en la qual li férem arribar, amb tot l'entusiasme i poder de convicció que cada un de nosaltres era capaç d'expressar, les bondats del projecte i l'aportació que suposaria a l'àmbit teatral, i al sociocultural en general, de la ciutat.

Enfront de l'observació feta pel president que ja n'hi havia alguns, de teatres, a Palma, i que no en calien més, se'm va ocórrer la desafortunada comparació amb les sales de cinema, i li vaig comentar que també n'hi havia unes quantes, però això no tenia per què impedir-ne l'aparició d'altres. La seva resposta fou immediata. *Més cines? O te penses que en quedaran molts dels que hi ha ara?* I tot seguit, amb un sol gest magistral, el president, utilitzant un moviment corporal digne d'una obra costumista del més alt nivell, transformà el sofà de dignatari en una peça de mobiliari domèstic, i la sala de recepcions oficials, en la sala d'estar d'un domicili familiar. Es va deixar llene-

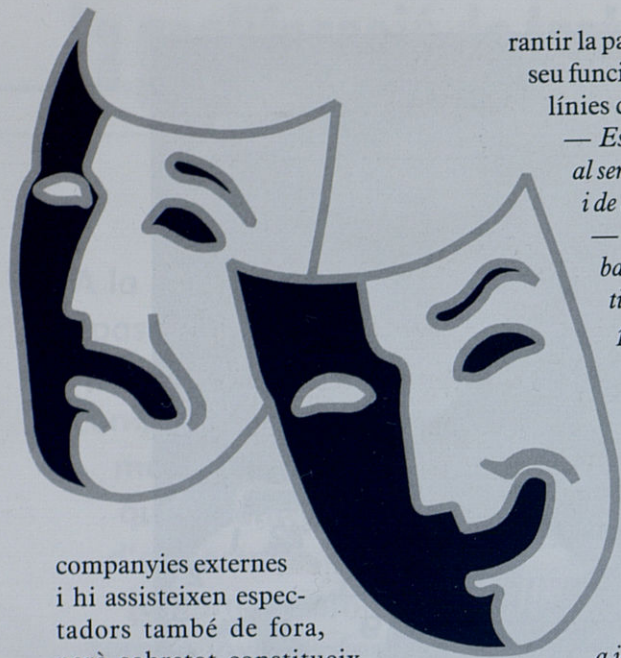

gar fins que el clatell reposà a la part més alta del respatllet del sofà i un poc ensopit va afegir: *Saps que ho és, de còmode, veure una pel·lícula per televisió a ca teva i, si te pega son, te'n vas a dormir i sa dona te la grava en vídeo.* Malgrat conèixer que entre les prioritats presidencials les culturals no ocupaven un lloc destacat, vaig quedar impressionat d'aquella escena. No cal dir que la companyia estable de teatre, que tan il·lusionats tenia el jove actor i el també jove professor d'institut, no va néixer, i al local de l'Assistència Palmesana varen seguir les classes de ball de saló.

Havien transcorregut un quants anys des d'aquell fet, però encara amb el seu record a la memòria, quan l'Ajuntament d'Artà va decidir dotar-se d'un nou teatre, en substitució de l'antic, que havia sofert un incendi temps enrere, i per això me'n va encarregar el projecte. Un artanenc de possibles havia donat a l'Ajuntament un solar d'uns quatre mil metres quadrats just al centre de la vila per

construir-hi un teatre, a més d'habilitar l'antiga casa com a biblioteca i casal de cultura. Com acostuma a ser habitual en aquests casos, es va obrir la polèmica sobre la idoneïtat de la ubicació i sobre quina era la capacitat d'espectadors més indicada de la sala. Afortunadament, en aquest cas, va guanyar el centre a la perifèria; el cor de la vila, el lloc que convida a anar-hi a peu, a aquell amb més possibilitats d'aparcament però més lluny de la major part del poble. Es va tenir més en compte l'usuari local que l'extern. Des del mateix dia de la inauguració es confirmà que l'elecció fou encertada. L'altre punt de discussió es va resoldre no gaire encertadament, segons la meua opinió, expressada ja en el seu moment. Dels dos grups polítics governants, un apostava per una capacitat d'espectadors la meitat de la qual finalment es va construir, enfront de l'altre, que defensava el doble de la seva cabuda, per tal de poder acollir la suposada multitud que hi assisti-

ria, per exemple, quan actués en Xesc Forteza (sic). Obviament, la decisió fou salomònica i no per això òptima. Una sala més petita hauria permès dotar l'edifici de més dependències per destinar-les a usos col·lectius menys especialitzats. El que sí que hi ha hagut és l'acceptació, molt majoritària, del resultat formal exterior de l'edifici, tot de pedra i ferro, i que ha trobat el seu lloc en el centre antic de la vila, entre d'altres que havien construït molts d'anys enrere. En relació amb si estava bé o no que hi hagués un edifici modern en aquell lloc, vaig sentir comentar a gent de la vila que per què no, si ningú no s'estranya de veure juntes una padrina i una néta, la primera amb la falda per sota els genolls i la jaqueta de punt i la segona amb falda curta i mostrant el pírcing del llombrígol. Per què no pot passar el mateix amb els edificis? Aquest era el seu raonament. En un poble, un teatre és més que això. És un gran saló d'actes en el qual, de tant en tant, hi actuen

companyies externes i hi assisteixen espectadors també de fora, però sobretot constitueix avui, juntament amb l'església i el poliesportiu, el conjunt dels grans espais tancats que possibiliten uns determinats tipus d'activitats que fomenten la formació i la relació entre els seus habitants. En al cas d'Artà, és suficient esmentar unes poques notícies sobre el seu teatre i la fundació que el gestiona que així ho demostren:

La Fundació Teatre Municipal d'Artà és l'entitat creada per agilitzar i ga-

rantir la participació ciutadana en el seu funcionament, que segueix tres línies de treball:

— *Espai de dinamització social al servei de les entitats ciutadanes i de les necessitats de la població.*

— *La formació permanent, treballant amb els centres educatius i a partir de l'oferta pròpia d'activitats de caire formatiu.*

— *La programació estable d'espectacles, que ha de tenir unes característiques principals:*

· *Latència especial a la producció local i al resultat de l'activitat formativa (mostra escolar, tallers per a joves, etc.).*

· *La combinació de la feina aficionada i exigent amb el treball professional de qualitat artística.*

· *La definició de la llengua catalana com a vehicle de comunicació propi i identificador, i d'altres llengües com a signe d'obertura al món i als artistes estimuladors de creativitat.*

· *La presentació d'una oferta de teatre, música, dansa i cinema.*

La Fundació Teatre Municipal d'Artà i la Universitat de les Illes Balears sig-

naren un acord de col·laboració entre ambdues institucions amb la finalitat de treballar a favor de la promoció, formació i difusió de les arts escèniques i ja han organitzat diferents cursos de veu per a actors i un curs de lectura de textos teatrals.

Els estudiants de la UIB gaudeixen d'importants descomptes i n'obtin- dran crèdits de lliure configuració.

Entre un simple curs de teatre i l'Escola Superior d'Art Dramàtic (ESA DIP) hi ha un buit que a Artà s'intenta omplir amb l'Escola d'Art Dramàtic d'Artà, que en el seu segon curs ja ha duplicat el nombre d'alumnes del primer any.

Han seguit al Teatre d'Artà, inaugurat el juny de 2001, els de Capdepera, Son Servera, Sant Llorenç, Vilafranca, Alcúdia, Lloseta, Petra i d'altres.

M'imagino que aquell president del Govern es va equivocar més d'una vegada al llarg del seu mandat, però la proliferació de teatres, nous, rehabilitats, reformats, a Palma, i sobretot a la part forana, demostra que una de les més grans errades seves va ser el que manifestà a l'audiència de la qual he fet esment a l'inici.

**Mateu Carrió és arquitecte.*

Metges especialistes en oftalmologia

C/ d'Anselm Turmeda, 10. Palma (Mallorca)
Tel. 971 20 15 12 - 971 29 47 44 - 971 29 54 50
Fax 971 75 52 38
A/e: iom@iom.es

Massa capells per a tan pocs caps?

MIQUEL FULLANA

A Mallorca, i sobretot a la part forana, el teatre sempre hi ha estat molt arrelat, i són molt pocs els pobles i llogarets que no han disposat mai d'un teatre o una sala perquè la companyia del poble pogués dur-hi a terme les seves representacions; sense anar més enfora, el meu poble (Campos) durant molts d'anys va disposar de tres teatres, dos de titularitat privada i un que era del clero, concretament de la congregació Mariana, per això li deien Cas Marians, una autèntica joia que era una còpia del Teatre Principal de Palma, però més reduït. L'any 1984 fou enderrocant per construir-hi una seu de l'entitat bancària La Caixa. Segurament, avui en dia el departament de patrimoni cultural no ho hauria permès. Supòs que altres pobles de Mallorca també han viscut una situació semblant.

Els anys passen volant, la gent canvia, canvien els costums i els hàbits; i aquell públic que habitualment anava al teatre per veure les representacions de la companyia del seu poble a poc a poc va minvar. Quins en foren els motius? Jo opín que foren diferents factors: el cinema, la repetició de quasi sempre les mateixes obres teatrals, la televisió, el vídeo, les noves tecnologies...

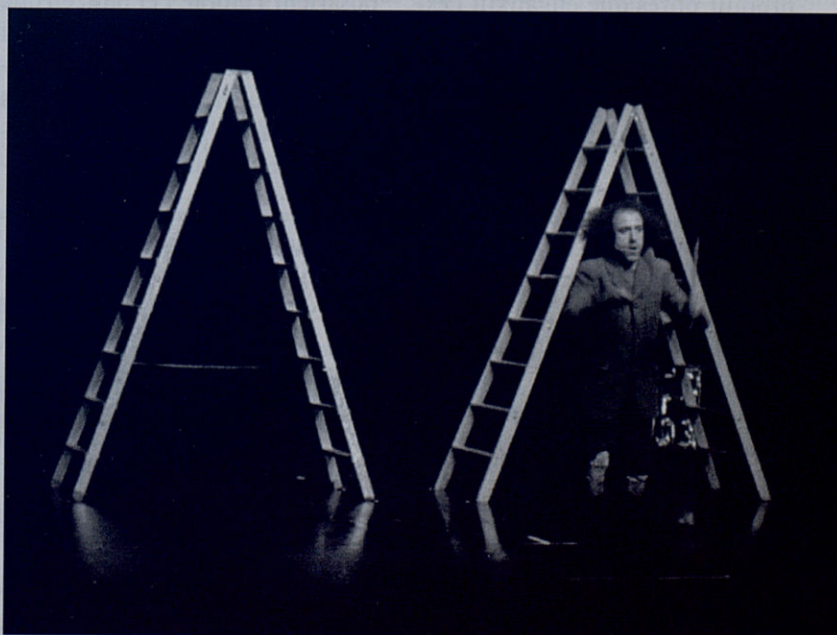
Evidentment, el públic de Mallorca continua anant al teatre encara que no va a veure tot el que es fa. Actualment, l'oferta és més gran que la demanda, però el públic és molt selectiu i majoritàriament tria les comèdies i els musicals. Els drames, el teatre avantguardista i la dansa tenen un públic molt minoritari. Aquesta és la cruel realitat. Així que, vist aquest panorama, cal fer-se una pregunta molt seriosa: per què s'han creat i s'han reformat tantes

infraestructures teatrals en tan poc temps si no hi ha una gran demanda d'espectacles per part del públic?

Darrerament hem viscut una dècada de consumisme desmesurat per part dels ciutadans, i les institucions polítiques no n'han estat una excepció, més aviat al contrari. Crec que la milionada d'euros que s'ha invertit en teatres i auditoris és excessiva si tenim en compte com s'ha fet i les necessitats i característiques de cada poble.

Si ho analitzam una miqueta, ens adonam que com diem en bon mallorquí «hem passat s'arada davant es bou». Supòs que alguns ajuntaments comencen a ser conscients del *mort* que s'han carregat. A més de l'endeutament per la construcció de l'edifici, després s'hi ha d'afegir el manteniment, les assegurances, la gerència i la programació. La programació és el punt més important per a un bon funcionament del teatre, i també el més complicat. Guanyar-se un públic no és gens fàcil, i molt man-

Després de moltíssims d'anys de veure com els teatres privats es venien per muntar-hi altres negocis o estaven tancats mentre es deterioraven amb el pas del temps, en el transcurs de 9 anys s'han creat i s'han reformat a la part forana 11 teatres públics i 1 de titularitat privada (Teatre Escènic), del qual juntament amb el meu germà som propietari.

co si els artistes i les companyies no tenen un públic consolidat. Per desgràcia, el 98% d'artistes, companyies i productores de les Illes no ho han aconseguit.

Avui dia, a les Illes Balears hi ha actors i directors professionals de gran nivell artístic. L'Escola Superior d'Art Dramàtic és una eina fonamental en la formació de tota la gent que es vol dedicar a les arts escèniques, però això no basta per fer anar el públic al teatre, abans que res el més important és crear i produir obres que enganxin l'espectador, obres que puguin estar un mínim de quinze funcions seguides al mateix teatre, i que les companyies es guanyin un públic fidel.

El món de l'espectacle és molt complex perquè cada companyia, cada teatre i cada poble és un món diferent. La majoria d'actors i directors de les Illes, quan són entrevistats per algun mitjà de comunicació, diuen que el teatre viu un bon moment. S'ho haurien de fer mirar. Si els gerents dels teatres públics mostrassin la recaptació que ha fet el seu teatre durant la programació de tot l'any i les despeses que ha tingut, una de dues, o ens compixaríem de riure o ens posaríem a plorar. Per tant, en què es basen els actors per dir que el teatre viu un bon moment? Perquè com que hi ha més teatres a la part forana hi ha més programació? O perquè amb les subvenci-

ons que donen les institucions públiques és més fàcil muntar una producció? Aquest és el mal més gran que té el teatre professional: les subvencions. Desgraciada és tota persona física que per ser professional no pugui prescindir de les subvencions. Sempre he cregut que les subvencions resten creativitat i ajuden al conformisme. Avui en dia la majoria de companyies que volen *viure* del teatre se les enginyen perquè la subvenció els pagui els sous dels actors, i amb una cadira i dues estores fan creure al polític de torn que la seva producció és molt costosa i que té un gran valor cultural. A l'hora de la veritat moltes d'aquestes produccions no funcionen i el pitjor de tot és que escaliven el públic. Això no fa cap favor al teatre ni als teatres. Per saber amb certesa quin és l'estat de salut del món de l'espectacle, ens hem de guiar per la iniciativa privada. Quants de teatres que no siguin públics hi ha en actiu a la part forana? Un. I a totes les illes? Dos, el Teatre Escènic i l'Auditori de Palma. Amb això vull dir que si realment el teatre, la música i el cinema visquessin un bon moment, tots els pobles tindrien en actiu un teatre d'iniciativa privada. Així tindria sentit la proliferació dels teatres a la part forana. Fa més de vint anys que un sector del teatre de Mallorca critica i menysprea el teatre comercial. Dins aquest sector hi ha actors, directors, gerents de teatres, crítics, polítics i periodistes. Tota aquesta gent sembla que no és conscient que per ser professional és necessari tenir èxit, i la paraula èxit sig-

"Encara queden botigues"

Casa Domar Flores

PAPERS PINTATS I PINTURES · ARTICLES PER A ARTISTES · VASES I MOTLLURES

SANT MIQUEL, 77 - Telèfon 971 721 483 - Fax 971 719 312 · 07002 - PALMA (MALLORCA)

ARA TAMBÉ
PREMSA I PAPERERIA

nifica: sortida. El teatre comercial és el que té més sortida, però l'arrogància d'alguns gerents dels teatres públics de la part forana no el vol dins la seva programació. Si aquests gerents o regidors culturals haguessin de pagar la programació de la seva butxaca, segur que pensarien d'una altra manera.

Els teatres de la part forana, siguin públics o privats, han de ser consci-

ents que el públic de la localitat no és suficient per omplir el teatre durant tota la programació; per tant, és imprescindible atreure públic de tot Mallorca.

Sempre he estat optimista i crec que tota iniciativa cultural és positiva; per això, vull donar la benvinguda a tots els teatres de la part forana, i al mateix temps aconsellar-los que, ajustant-se al pressupost de què disposen, facin

una programació variada, atractiva i de qualitat; que escoltin les preferències del públic, i que exigeixin a tots els professionals de l'espectacle que siguin competents, creatius i arriscats. Si no és així, l'esforç econòmic que han fet els ajuntaments en estructures teatrals tan sols haurà servit per a conferències, mítings i... «la foto».

***Miquel Fullana Vidal és actor.**

Embat
Llibres

PEDAGOGIA - PSICOLOGIA - CIÈNCIES SOCIALS

Pge. Papa Joan XXIII, 5-E • Geranis Centre - Tel. 971 713 350 • Fax 971 215 641 • 07002 Palma de Mallorca

Per massa pa no hi ha mal any

JOAN POMAR MIR

És evident que amb l'epígraf just ara esmentat som del parer que en un principi (després ho analitzarem) és bo i d'agrair aquest acostament dels teatres als diferents indrets geogràfics illencs.

Encara que sabem que les distàncies són curtes en un territori tan limitat com el nostre i que la facilitat de desplaçar-nos és elevada, no per això deixa de ser una finestra més, oberta i propera, als amants de totes les arts.

Hauríem de començar possiblement per aquesta premissa darrera, per veure i entendre les funcions diverses que desenvolupen la immensa majoria d'auditoris i teatres de la part forana. Són, sens dubte, uns mostradors que ens acosten al teatre, però també, a concerts de música clàssica o moderna, amb grups vinguts fins i tot de l'estranger; on es fan actes tan variats com: presentacions de llibres i discs, taules rodones, lectures poètiques, cants de nades i trobades de corals, exposicions de tota casta, recitals de cantautors, projeccions de pel·lícules, i una llarga trencafila d'esdeveniments que tots podem recordar si feim cas a la memòria.

Un punt important que cal tenir en compte és la propietat d'aquests teatres. S'ha de dir que quasi tots pertanyen als ajuntaments de cada localitat, que, segurament, complint distintes promeses electorals, han refet antics edificis destinats a aquesta noble tasca, o els han aixecat de bell nou. No conec amb exactitud quins poden ser de propietat privada, encara que, per la coincidència del lloc de naixença, puc dir-vos que el Teatre Escènic de Campos és dels germans Fullana (autors, directors i actors teatrals), que lògicament són ells que l'administren, hi estrenen les seves pròpies obres, o el lloguen, o hi programen funcions de companyies externes.

Sabent, idò, que un tant per cent molt elevat d'aquests teatres de la part forana estan en mans municipals, hauríem de convenir un pa-

rell de consideracions. Si acceptam com a vàlida, en el tema que ens ocupa, la dita tan nostra que *per massa pa no hi ha mal any*, hi hauríem d'afegir que tampoc no l'hem de tudar. Vull dir que un teatre nou o rehabilitat, tancat o amb poca activitat, no ens serveix de res. La tasca principal d'un ajuntament o d'un regidor de cultura envers aquesta qüestió és propiciar un equip de treball, amb un gerent o director que faci funcionar la imaginació i que ofereixi productes de qualitat als futurs espectadors. Un edifici bell, però buit, no interessa. I a voltes els polítics, una vegada acomplertes les promeses materials (diguem-ne faraòniques), s'obliden del que és tant o més important: un funcionament correcte.

Potser estarem d'acord (i més encara amb els brots de corrupció que aquest darrer any s'han destapat i hem conegut per la premsa i les televisions) que els doblers dels ajuntaments que es destinen —en aquest cas— a fer nous teatres i engegar programacions adients són públics, són de tots, i per això mateix, i més que mai, s'han d'administrar com si fossin propis, amb seny, sense malgastar innecessàriament quantitats que no ens condueixen a una millor qualitat i aprofitament dels recursos. Però tampoc no hem d'estrènyer el puny i no gastar-ne ni cinc. De fa temps s'ha dit que els doblers destinats a Cultura —així, amb lletres grosses— han estat sempre uns dels més ben gastats.

No seria sobrer, per adonar-nos de la situació actual, fer un recorregut mental dels distintes teatres de la part forana, perquè en vegem els emplaçaments geogràfics i perquè constatem que ben bé podem trobar-ne a tota la costa i a l'interior de Mallorca. Així podem citar: els

teatres de Manacor, de Lloseta, d'Artà, de Petra, Sa Teulera d'Andratx, La Unió de Son Servera, Sa Congregació de sa Pobla, el Teatre Escènic de Campos, ja esmentat, els de Vilafranca, de Muro, de Capdepera, de Santanyí, d'Alaró; i els auditoris d'Alcúdia, Porreres, Felanitx o el de Sa Mònica a Cala Millor. Curiosament, convé parlar d'una ciutat com Inca, amb una població molt superior a la majoria de les localitats que hem vist just ara i que no té cap teatre ni auditori.

Recordem uns exemples del que esmentaven al començament sobre la multiplicitat d'actes que es

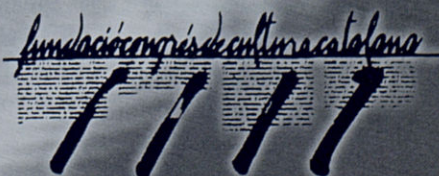
desenvolupen en aquests teatres al llarg de l'any. Sense anar més lluny, qui no recorda la Nit de la Cultura que l'Obra Cultural Balear organitza per fer el lliurament dels Premis 31 de Desembre i que en aquesta recent ocasió (dia 19, concretament) es féu al magnífic Teatre d'Artà, retransmès en directe per IB3, Canal 33 i la Televisió d'Andorra. Es poden enumerar també el recital de Raimon de fa uns mesos a l'Auditori de Porreres o la present exposició de fotografia del guardonat i jove fotògraf Pep Bonet a les mateixes parets del teatre porrerenc. O qui no té memòria de les cinc edicions ja celebra-

des dels Festivals de Poesia, al Teatre de Lloseta, que encetaren el 2004 i que s'han convertit en un dels exponents en el seu gènere de més qualitat i prestigi de tot l'àmbit català, gràcies, sobretot, al regidor de Cultura de l'Ajuntament llosetí, també poeta i escriptor, i actual director general de Cultura del Govern de les Illes Balears. Voldria lligar l'exemple de Pere Joan Martorell, esmentat just ara, per demostrar que per dur a bon port qualsevol projecte s'ha d'estar ben preparat i s'ha de tenir il·lusió sempre renovada. Qui pot oferir un Festival de Poesia cada any amb tantes garanties d'èxit com un que

EL MIRALL amb el suport de

**Generalitat
de Catalunya**

és també poeta? També em serveix aquest cas per exposar el paradigma i encertat casament de Joan Arrom amb la direcció del Teatre Principal de Ciutat. Qui pot enllestir una programació teatral de qualitat, actual, clàssica i diversa tan bé com ell, que ha escrit teatre, n'ha dirigit, ha estat actor i n'ha llegit i vist set catefes? Potser, a hores d'ara, estareu pensant a què ve tot aquest enfilall d'argumentacions i només tocant de resquill el teatre. La resposta és senzilla, només una, i ben clara: els teatres, tant si són de la part forana com de ciutat, tant si són nous com vells, com petits o grans, qualsevol teatre només funcionarà si hi ha una bona programació, i si al darrere hi ha un equip –o un sol director– que manegi els fils i sàpiga oferir espectacles de qualitat, independentment dels pressuposts que pugui tenir, encara que aquests sempre poden ajudar a millorar l'oferta. També s'ha de tenir molt en compte la diversitat. Hem de continuar programant els clàssics, els grans mestres del teatre, sense oblidar-nos tampoc del teatre d'avantguarda, o de les obres que van dirigides a un públic infantil i juvenil, especialment, perquè des de ben joves comencin a assaborir els pla-

ers i les emocions que ens desperten els autors i actors teatrals, tot al viu, tot cara a cara.

Un tema preocupant (i sempre discutible) per veure és si una entrada per anar al teatre és cara o assequible, i hauríem de començar dient que tot-hom gasta els doblers a la seva manera. I si realment un té interès per anar a veure una obra de teatre en concret, se n'afluixarà, d'altres despeses, per aconseguir el seu propòsit. És veritat també que segons quines representacions són costoses, i l'entrada puja de preu. Hem de pensar que tot és en directe, i si han de venir actors d'una companyia de fora de Mallorca, els trasllats encareixen les facturacions. Hi ha d'haver, com és lògic, en aquests casos, ajudes institucionals per rebaijar el cost, però tot, com dèiem, gira sempre entorn del grup de treball i del director que maneja la programació d'un teatre. Unes mostres ben clares sobre això les podem trobar al programa que ara tenc a mans del Teatre de Manacor, de la Temporada Hivern de Ple (desembre de 2008 - març de 2009), ja que la immensa majoria d'entrades costen entre tres i dotze euros, llevat d'unes poques que valen entre devuit i vint-i-tres, que són, lògica-

ment, com comentàvem abans, les representacions a càrrec de companyies externes.

Per cloure, voldria reafirmar-me en la convicció que he dibuixat amb el títol que precedeixen aquestes consideracions. Només resta que tots aquests teatres de la perifèria, que han nascut en uns pocs anys, s'omplin d'espectadors, com més vegades millor. Dependrà, com quasi sempre, que ens engresquin amb ofertes atractives, com és el cas del Teatre de Manacor, on moltes vegades m'he trobat la sala ben plena o, fins i tot, en qualche ocasió no he pogut aconseguir entrada, concretament a la Fira que cada any fan als mesos de setembre i octubre.

I permeteu-me també un desig, senzill i profund, com a espectador i amant del teatre: Que aquests casals –temples de la divina comèdia i de la tragèdia grega– siguin com els nostres llaüts, que amb bon vent i la mar blava sàpiguen cercar mariners experts i de pell bruna, per desplegar veles, travessar tempestes i bonances, i arribar a tots els ports, amb la llum del far que ens guia...

**Joan Pomar Mir és aficionat al teatre.*

Carrer d'en Rubí, 5
Tel. i Fax 971 71 38 21
07002 Palma (Mallorca)
quart_creixent@palma.infotelecom.es

LLIBRES DE TOTS
ELS PAÏSOS
CATALANS

LLIBRES INFANTILS
I JUGUETES

LLIBRES DE TEXT

DISCOS I CASSETTES

SERVEI
DE LLIBRES
ESTRANGERS

XiSCO
arts
gràfiques

C/. Del Baix Riera 1 - a - Palma

Tel. / Fax: 971 47 57 54

La TDT i el sentit comú

TOMEU MARTÍ

Les misèries tacticistes de la política partidista moltes vegades ens fan perdre de vista plantejaments que, observats sense les cucales d'allò que podríem anomenar «actualitat política», coincidiríem a titllar de sentit comú.

El desplegament de la televisió digital terrestre als Països Catalans s'ha fet, en general, des del prisma del partidisme més ridícul, i el resultat, ara per ara, i malgrat els intents d'alguns dels gestors polítics del Principat i de les Balears de posar-hi una mica de seny, és un mapa mediàtic poc lògic.

A cada una de les illes Balears, a partir del 2009, es podran veure 36 canals de TDT. D'aquests, vint varen ser assignats pel Govern espanyol, dotze pel govern de Jaume Matas i quatre els està repartint el govern presidit per Francesc Antich.

Els canals atorgats pel Govern espanyol són: cinc per a TVE, dos per a VEO TV (que pertany a Unidad Editorial, empresa liderada pel diari madrileny *El Mundo*), tres per al Grupo Prisa, tres per a Tele 5, quatre per a Antena 3, un per a La Sexta i dos per a Net TV (llogats a Intereconomía i a Disney Channel).

De les concessions fetes pel govern de Jaume Matas, hi ha quatre canals d'àmbit autonòmic que es reparteixen de la manera següent: dos per a IB3, un per a *El Mundo* i un per a Localia (que ha tancat i, de moment, està ocupat per TVI, relacionada amb Gràfiques García d'Inca).

El govern de Matas també va fer concessions d'àmbit insular. A cada illa dos dels canals són per a cada un dels consells. Cal tenir en compte que encara no s'havia constituït el Consell de Formentera i, per tant, s'hauran de repartir els

dos que hi ha entre Eivissa i Formentera. Els altres dos canals són a Mallorca per a Canal 4 i M7; a Menorca, per a Popular TV i Editora Balear, i a Eivissa Formentera, un per a TV Portmany i un per a Popular TV.

Finalment, hi ha quatre canals més d'àmbit local que en el cas de Menorca són per a Canal 4, Falcó Produccions, Broate Balear i TV de Menorca. A Eivissa i Formentera són per a Canal 4, Falcó Produccions, Broate Balear i TV d'Eivissa i Formentera. A Mallorca es reparteixen entre: Local Media, Guaita Produccions, Falcó Produccions, Broate Balear, Popular TV i Produccions Llevant.

Cal dir que, tot i que Jaume Matas i Pasqual Maragall varen signar un acord de reciprocitat televisiva entre les televisions dependents d'ambdós governs, el govern de Matas no va reservar cap canal per a les televisions de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió.

A partir d'aquest incompliment, el Govern de les Illes Balears ara ha hagut de cercar una solució per tal de garantir l'arribada d'alguns canals més en llengua catalana. En aquest sentit, fa pocs dies es va signar un nou acord de reciprocitat que garanteix l'arribada de TV3 (cal dir que amb bona part de la producció aliena retallada) i del Canal 33 a les Illes Balears, i l'arribada d'IB3 a tot el territori administrat per la Generalitat de Catalunya. A banda, el Govern balear disposa, ara per ara, de dos canals més per on podria fer arribar algun canal més de la CCRTV, o qualche canal valencià o, fins i tot, la televisió d'Andorra. Fins aquí, el que hi ha.

A partir d'aquí cal dir que, suposant que els quatre canals que ha

de concedir el Govern presidit per Antich siguin per a televisions que emeten íntegrament en català, ens trobaríem amb el resultat que, del total d'emissions de TDT que es podran sintonitzar a les Illes Balears, només un terç seran en català. No és l'únic contrasentit del panorama de la TDT.

El sentit comú diu que tots (que no són tants) els canals que emeten en llengua catalana s'haurien de poden sintonitzar a tots els territoris de parla catalana. També és evident que alguns dels canals de concessió local no resultaran sostenibles, i caldrà veure què fan els consells de Mallorca i Menorca amb dos canals, quan resulta evident que sostenir-ne un ja resulta prou costós.

I tot això mentre la televisió IP (a través d'Internet), molt més econòmica, avança a passes de gegant.

NOTA: Podeu consultar un informe extens sobre el mapa de la TDT a les Illes Balears al web de l'OCB: www.ocb.cat.

Opinió

Entrevista

Carles Campuzano

«Potser tocava canvi; però ningú no té la percepció que la Catalunya d'avui vagi millor que la de fa uns anys»

MACIÀ CALAFAT

Carles Campuzano i Canadés va néixer el 12 de juliol de 1964 a Barcelona. És llicenciat en Dret i resideix a Vilanova i la Gertrú des de 1969.

Campuzano és un polític veterà i experimentat de Catalunya, concretament, diputat de CIU per Barcelona.

Ha estat col·laborador tècnic de la Generalitat de Catalunya de 1986 a 1991, regidor de Vilanova i la Gertrú de 1987 a 1992, diputat al Parlament de Catalunya de 1992 a 1995, secretari general de la Joventut Nacionalista de 1994 a 1996 i membre del Comitè Executiu Nacional de Convergència Democràtica de Catalunya. Actualment, és portaveu de CIU al Parlament.

Com vas prendre consciència nacional? Quins van ser els teus orígens polítics?

Jo vinc d'una família molt poc polititzada, tot i que de sempre ha tingut la referència de la catalanitat; bàsicament perquè els meus avis ve-

Tot el que tingués a veure amb la llengua i la cultura catalanes era molt present a l'escola; des de la nova cançó fins a la reivindicació política. Això no només t'estimula, sinó que et va desvetllant tota la consciència nacional.

Ets llicenciat en Dret, una disciplina que normalment està molt lligada a la política; molts de diputats, molts de ministres, tenen també aquest títol. Creus que haver cursat aquests estudis t'ha marcat políticament?

No; de fet, la carrera que m'hauria agradat estudiar quan era a COU era histò-

ria, però les sortides no s'ajustaven al meu perfil; hauria d'haver estat professor d'universitat o d'institut i no veia que la meua vocació fos tan clara... En canvi, dret em semblava una carrera que em permetia, no pensar que acabaria fent de polític, sinó creure que faria d'advocat, o altres coses; però, sens dubte, tenia una sortida més àmplia.

Jo vaig ser un mal estudiant de dret, vaig treure notes molt mediocres i discretes, a excepció de dret polític i dret penal, en què vaig treure els meus millors resultats.

Crec, en definitiva, que el dret no ha estat una cosa fonamental en la formació de la meua persona.

Després la teua militància política va començar a Convergència Democràtica de Catalunya, què o qui et va motivar a entrar-hi?

Jo era molt petit, 10 o 12 anys, quan va morir Franco i va arribar la democràcia, i l'ambient de l'escola i de casa em va fer descobrir el personatge de Jordi Pujol. L'any 77 vaig anar a escoltar el míting del Pacte Democràtic per Catalunya, i suposo que em degué impressionar. Com a nen de 12 anys que era vaig voler anar al míting final del Pacte Democràtic que es feia a Barcelona, amb el meu avi, i els discursos, les banderes..., això impressiona i vincula, sense cap dubte.

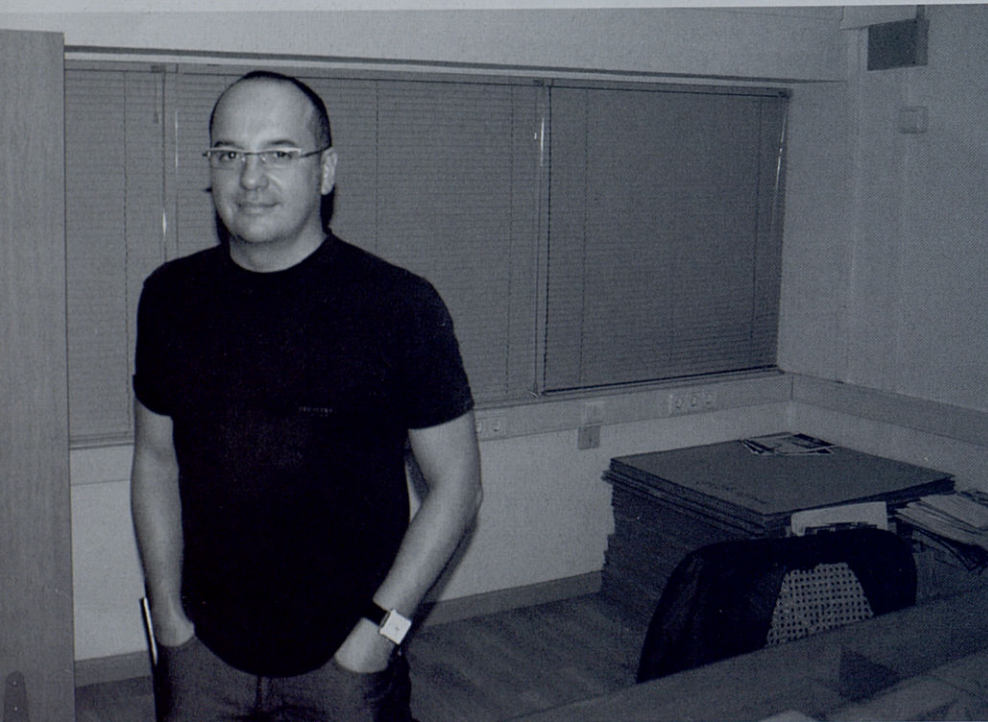
I ja a l'institut, quan feiem COU l'any 81, el líder de Convergència ens va demanar a un grup si volíem fundar el col·lectiu local de la Joventut Nacionalista de Catalunya. L'any 1982 vam crear la Joventut Nacionalista de Catalunya a Vilanova i aquí començava la meua militància de partits.

«Cal apostar pel sentiment de catalanitat, parlar de 'nosaltres' i incloure-hi més gent»

nien de famílies vinculades sentimentalment i electoralment amb el moviment catalanista. I, d'altra banda, la meua escola; tots els mestres que vaig tenir es movien pel terreny del catalanisme.

Ets llicenciat en Dret, una disciplina que normalment està molt lligada a la política; molts de diputats, molts de ministres, tenen també aquest títol. Creus que haver cursat aquests estudis t'ha marcat políticament?

No; de fet, la carrera que m'hauria agradat estudiar quan era a COU era histò-

La revista per als més joves
feta a les Illes

VISITA'NS
AL WEB

www.esquitx.cat

subscriu-t'hi!

I vares arribar a ser-ne màxim dirigent...

Sí, vaig ser-ne secretari general, president, regidor del meu poble...

Anem per parts; també vas ser membre fundador de l'FNEC i d'accions nacionalistes, quins records tens d'aquells anys?

De l'FNEC en tinc un record molt especial; primera perquè havia estat l'organització històrica del moviment estudiantil català als anys trenta, després es va recuperar el moviment durant els anys 84-85 a fi d'aplegar la mateixa organització estudiantil i tota la sensibilitat nacionalista pel català. Érem gent d'esquerra, gent independent, i en els primers anys vam tenir un suport estudiantil molt important i vam ser una organització molt sòlida i molt potent. Va generar molta il·lusió, la veritat, llàstima que per problemes interns durés dos o tres anys; malgrat tot, sempre compensa pensar que es va tenir molt en compte la consciència nacional i la normalització lingüística, cosa que les organitzacions universitàries anteriors no havien fet.

També has estat regidor de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, supòs que deu ser una experiència política ben diferent a totes les altres.

És un tòpic, però és un tòpic cert, com bona part dels tòpics; i és que passar per la política municipal dóna una perspectiva de les coses molt interessant; t'adones que la política no és només un *bla, bla, bla...*, sinó que té a veure amb realitats molt concretes, amb la vida quotidiana dels ciutadans que exigeixen responsabilitats, respostes, que t'obliguen a donar la cara. Vaig ser-hi cinc anys i n'estic molt content. Treballava a la Generalitat, em quedava alguna assignatura pendent de la universitat, havia començat una altra carrera... Tenia la sensació que fent tantes coses alhora no en feia cap de ben feta.

I el 1992 vaig entrar al Parlament de Catalunya i ja em va semblar que era excessiu tot el que feia.

I va ser, supòs, un moment molt important, el de veure les coses de d'una altra perspectiva. Què destacades d'aquesta etapa?

Jo no em vaig emocionar; em vaig

acollonir. Vaig entrar en una situació de majoria absoluta en el Parlament de Catalunya. Varen ser 4 anys dels quals també em sento satisfet, tot i que la meua feina parlamentària no fos especialment interessant.

De l'any 92 al 95 jo era secretari general de la Joventut Nacionalista i, per tant, a mi em va servir per reforçar la feina que fèiem com a agrupació juvenil política.

En aquella època insistíem molt en el dret d'objecció de consciència, entre moltes altres iniciatives; creïem que com més objectors hi hagués, més en crisi posaríem l'organització militar i, òbviament, el Parlament tenia més mitjans que nosaltres per dur a terme aquesta tasca.

Quina va ser la teua relació amb els moviments d'insubmissió? Crec que hi va haver certs desencontres en una etapa determinada.

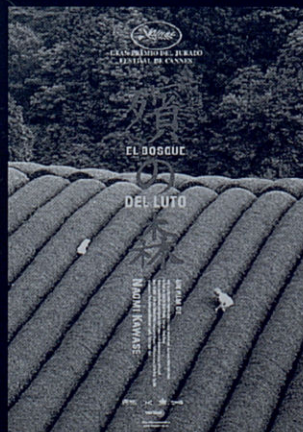
Hi havia dues branques principals en els moviments d'objecció de consciència: l'Associació d'Objectors de Consciència i el MOC, entre altres col·lectius.

L'any 1996, a Madrid, com a diputat em va tocar portar aquest procés de

CINEMA AL MUNICIPAL

Teatre Municipal del Passeig de Mallorca

PROGRAMACIÓ FEBRER

DIMARTS 3 a les 20.30
PEL·LÍCULES DE FESTIVALS

13 Tzemeti,
de Gela Babluani, França/Geòrgia (2005)

DIJOUS 5 a les 20.30
DONES REALITZADORES
El bosque del luto,
de Naomi Kawase, Japó (2007)

DIJOUS 12 a les 20.30
DONES REALITZADORES
Qué tan lejos,
de Tania Hermida, Equador (2006)

DIMARTS 17 a les 20.30
PEL·LÍCULES DE FESTIVALS

Asuntos privados en lugares públicos,
d'Alain Resnais, França/Itàlia (2006)

DIJOUS 19 a les 20.30
DONES REALITZADORES
Beltenebros,
de Pilar Miró (1991)

DIJOUS 26 a les 20.30
DONES REALITZADORES
A way of life,
d'Amma Assante, Regne Unit (2004)

Ajuntament de Palma

Informació: 010 i 971 710 986 · www.palma.es

separació del servei militar obligatori i la reforma de la Llei d'objecció de consciència, la qual havíem treballat molt amb l'Associació d'Objectors de Consciència. Vam tenir, efectivament, alguna discrepància amb els col·lectius d'insubmisos respecte de la solució política del problema i l'alliberament dels presos.

Això sí, avui no tenim servei militar obligatori; es va respondre a una demanada social i vam tenir un paper fonamental en el compliment d'aquest objectiu final. Avui aquesta llei que vam reformar en aquella legislatura es fa servir com a model als països de la nova ampliació de la UE i als

Balcans, suposo que perquè deu ser la més avançada i progressista en aquest sentit.

Arriba, després d'una legislatura nefasta, la segona –amb la guerra d'Iraq, José María Aznar frenant tots els progressos assolits fins al moment, un atemptat bru-

Més de 150 anys cuidant el nostre futur

Sostenibilitat

força

arrels

fatur

Energia sostenible, un futur més segur

Des de sempre impulsam amb energia el desenvolupament sostenible i el futur de les nostres illes

tal a Madrid...—, la victòria del Partit Socialista; una legislatura que coincideix amb l'arribada del tripartit a la Generalitat i amb la reforma de l'Estatut a Catalunya, un període de molts de canvis.

Sí, avui, uns anys després, tenim la sensació que les coses no han anat

bé. Com diu Jordi Pujol: «Ens hem mirat al mirall i no ens hem agra-
dat.» Segurament després de 24 anys de govern d'una mateixa força política a la Generalitat ja tocava un canvi. Jo hauria preferit que no, però això, evidentment, forma part de l'essència de la democràcia. Si les il·lusions i les expectatives de la

gent que volia el canvi s'haguessin consolidat, probablement avui no ens sentiríem així.

Potser tocava el canvi, però és evident que el canvi que s'ha produït no ha anat a millor. Ningú no té la percepció que la Catalunya d'avui vagi millor que la de fa uns anys. Zapatero apareix com una resposta a l'etapa nefasta d'Aznar que hem comentat, i a sobre amb un atemptat sanguinari. Comença amb mesures molt contundents, però amb certa rapidesa un té la sensació que a Zapatero li falta substància, que un cop que s'esgoten aquestes mesures més populars, que estan bé, el projecte d'estat, a la pràctica, tampoc no es diferencia tant del projecte anterior. Hi ha diferències d'estils, de maneres de fer, però no està tan clara la diferència entre la dreta i l'esquerra.

Entremig hi ha hagut un enfrontament entre CIU i ERC que ha tingut alguns moments molt tensos. En quin moment es troben aquestes relacions?

La nostra manca d'entesa ha portat a Catalunya una total hegemonia del Partit Socialista. Tenim una mútua responsabilitat d'aquest fet, i jo crec que ambdós en som conscients. Sabem que hem de recuperar la capacitat de parlar, de fer política, de dibuixar estratègies i objectius compartits. Apostar pel sentiment de catalanitat, parlar de 'nosaltres', i incloure en el 'nosaltres' més gent. És un període en el qual més que mai és necessari reforçar la catalanitat, i en clau nacionalista. Catalunya és un país petit, i mentre els socialistes siguin els forts, la catalanitat no en serà l'eix.

EL MIRALL

amb el suport de

**Consell de
Mallorca**

- Plànols Topogràfics
- Mesuraments
- Replanteigs
- Fotografies aèries
- Verticals
- Panoràmiques
- Publicitat aèria
- Peritatges
- Valoracions
- Projectes agrícoles
- Estudis mediambientals

Plaça Rosselló, 4A, 3r - Tel. 971 72 33 56 Fax 971 71 89 01
www.estop.org E-mail: estop@estop.org

Un home que fa país, gràcies Climent!

MACIÀ CALAFAT

Un Teatre Principal ple a vessar va retre el passat 29 de desembre un merescut homenatge a Climent Garau i Arbona, expresident de l'Obra Cultural Balear i fundador i impulsor del Grup Blanquerna, a més de persona compromesa amb la llengua, la cultura i el país des d'una posició ètica d'arrel humanista i cristiana.

Els assistents, convocats per l'Obra Cultural Balear, pel Grup Blanquerna i per la Federació Llull, varen omplir massivament el teatre. Hi havia familiars, amics i companys de l'homenatjat; persones provinents de Capdepera i Bunyola, localitats que han marcat la vida de Climent Garau, i molts de coneguts, companys d'activisme cultural i polític i persones que han rebut el seu mestratge al llarg de més de quatre dècades de feina incansable a favor del país: primer a l'Obra Cultural Balear; després en iniciatives de caràcter polític (des dels GASI fins al PSM passant per Unió Autonomista), i finalment des del centre de reflexió sobre la qüestió nacional que ha estat el Grup Blanquerna, entitat que ha influït sobre diferents generacions de joves mallorquins. Climent Garau heretà del seu pare,

Miquel Garau i Massanet, l'interès ansiós pel saber, la passió pels àmbits oberts, pel catalanisme i el fervor per l'humanisme, tres compromisos que l'abocaren a un activisme exigent que mai no ha abandonat. Farmacèutic de professió, impulsor de diverses iniciatives socials a Bunyola, creador del Centre d'Anàlisi Clíniques, estudis de la ciència i la teologia, la figura de Climent Garau és cabdal si volem comprendre l'activisme cívic, cultural i polític dels darrers quaranta anys a Mallorca.

L'acte va començar amb la intervenció de Pere Muñoz, que va retre el seu homenatge particular a Climent Garau. La lectura del manifest del 31 de Desembre a càrrec de Caterina Canyelles i Marisa Cerdó, membres de la Junta Directiva de l'OCB, va donar pas a l'actuació del Quartet Harmònic. Tot

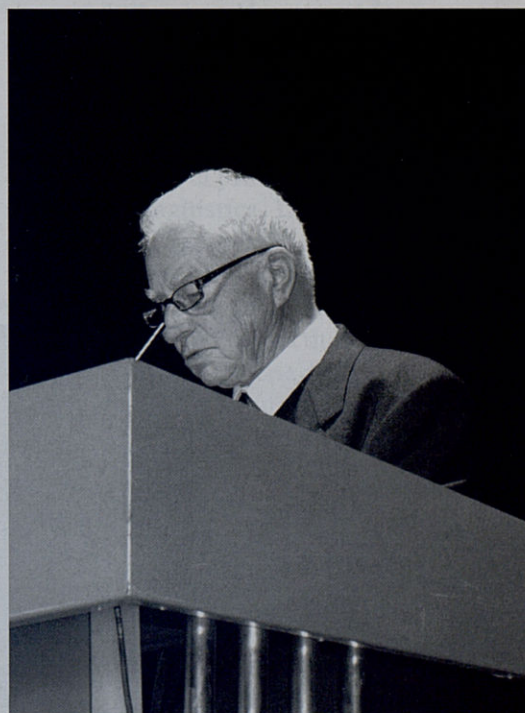
Climent Garau, acompanyat per Pujol, familiars i amics.

L'auditori ovaciona Climent Garau.

seguit, hi va haver un parlament de Damià Pons, que va retre homenatge a tota la generació que, durant la postguerra, va saber salvar-nos els mots, en què hi havia persones tenaces en la defensa del país com Climent Garau. Immediatament, va ser el torn de les intervencions dels amics de l'homenatge: per mitjà de vídeo varen parlar Josep Maria Ballarín, Isidor Marí, Joan Francesc Mira i Joan Francesc López Casasnova. En persona varen parlar el seu nét Climent Garau; el portaveu de Joves de Mallorca per la Llengua, Sebastià Maimó; el vicepresident del Grup Blanquerna, Antoni Trobat; els preveres Nadal Bernat, Biel Seguí i Gaspar Alemany; el misser Miquel Àngel Mas; els membres d'UM i missers Josep Melià i Miquel Àngel Grimalt; l'exportaveu del Bloc Nacionalista d'Estudiants Jaume Payeras; el membre del PSM Antoni Alorda; l'historiador Sebastià Serra; la mestra Elisabet Abeyà; l'editor Lleonard Muntaner; l'economista Ferran Navinés, i el professor de la UIB Jaume Oliver. Tots ells varen donar les gràcies a Climent Garau per la seva

amistat i per la seva tasca a favor de la llengua i el país. A més, l'associació Cap Vermell, de Capdepera, encapçalada per Jaume Fuster i Josep Terrassa, li va lliurar un reconeixement a la seva trajectòria en defensa del país.

Una actuació de la Coral Minuet de Bunyola va donar pas a la intervenció de Jordi Pujol, molt ovacionada pel públic. Pujol va recordar la manera en què va conèixer Climent Garau, i en va lloar la solidesa de caràcter i la constància en la defensa de la llengua i la cultura. Acte seguit, la seva filla, Mercè Garau, va recordar un pare sempre compromès amb el país, i el president de l'OCB, Jaume Mateu, li va agrair la seva tasca per tirar endavant l'Obra Cultural Balear en temps difícils. Finalment, Climent Garau va pujar a l'escenari i va fer un discurs dedicat a totes les persones que l'han acompanyat al llarg de la seva etapa davant l'Obra Cultural Balear i el Grup Blanquerna. Un discurs que va anar seguit d'una llarga ovació en homenatge a una de les persones que ha fet més feina pel país. Una feina que Climent Garau continua

Parlament de Climent Garau.

i continuarà, sempre des de l'honestedat i la discreció. I que les noves generacions hauran de seguir fins a arribar a la plenitud nacional. Per tota una vida dedicada a fer un país millor, gràcies Climent!

La Nit de la Cultura 2008, homenatge a les persones que han fet feina pel país

MACIÀ CALAFAT

La Nit de la Cultura va tornar a ser el centre de la vida cultural mallorquina.

L'edició de 2008, que va tenir lloc el passat 19 de desembre al Teatre d'Artà, va comptar amb una àmplia representació del món cultural i social mallorquí. Un recinte ple de gom a gom va gaudir d'actuacions musicals d'estils molt variats: els cantautors Tomeu Penya i Tiu, el pop rock de Manel, el jazz de Lluís Vidal Trio, i un espectacle final que combinava la música al piano d'Andreu Riera, el mim del bimbollaire Pep Bou i la poesia de Pep Tosar i Núria Feliu, que varen recitar textos de Llorenç Riber i Maria Antònia Salvà. L'acte va ser transmès en directe per IB3, Televisió de Catalunya i Televisió d'Andorra, i presentat per Dani Bagur (IB3) i Núria Solé (TV3). El moment principal de la Nit de la Cultura va ser el lliurament dels Premis 31 de Desembre, en la seva XXII edició. Els guardons varen ser lliurats a les persones i entitats

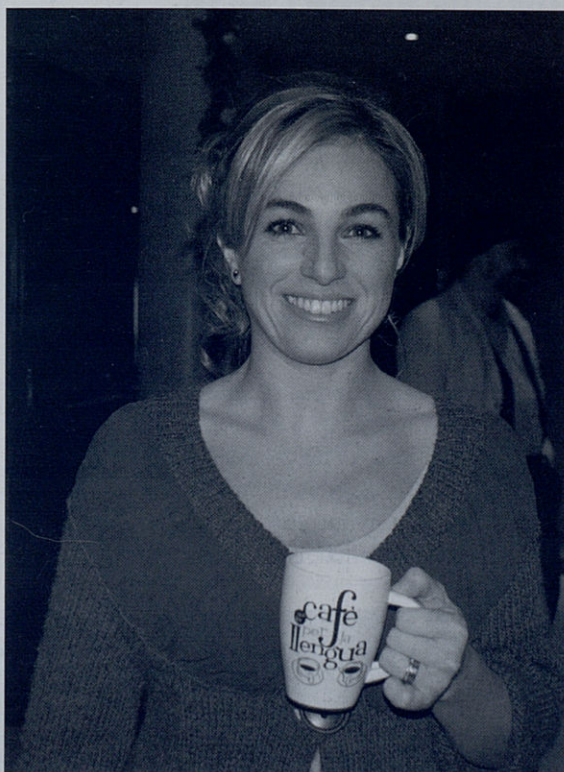
que han destacat al llarg de 2008 pel seu compromís cívic i per la seva promoció de la llengua, la cultura i el país. En aquesta ocasió els premiats foren Gabriel Ensenyat (Premi Emili Darder), la sèrie documental *Memòria i oblit d'una guerra* (Premi Miquel dels Sants Oliver), la Fundació ACA (Premi Francesc de Borja Moll), Josep Miquel Vidal Hernández (Premi Josep Maria Llompart), els «Quaderns d'Història Contemporània» de Documenta Balear (Premi Bartomeu Oliver), Melcior Comas (Premi Bartomeu Rosselló-Pòrcel) i Miquel Barceló (Premi Gabriel Alomar). A més, l'OCB va donar dos reconeixements al Voluntariat Lingüístic a Antònia Maria Mulet i a Catalina Martorell, impulsores i motors de l'OCB d'Algaida, i sengles reconeixements de mèrit a Maties Oliver, membre de Voltor, al Cor

Moment del discurs de Jaume Mateu.

Premis 31 de Desembre del 2008.

La campanya Cafè per la Llengua va estar present a l'acte.

del Teatre Principal i al setmanari *Felanitx*.

L'Obra Cultural Balear afronta el moment actual en una situació d'optimisme, amb un important creixement en nombre de socis i en xarxa territorial i un projecte de primer ordre cultural en marxa, com és Can Alcover-Centre de Cultura. I amb noves iniciatives, com la campanya de participació

popular Cafè per la Llengua, que omplirà el 2009 d'actes de petit format amb la finalitat de sensibilitzar diferents sectors socials, alguns dels quals molt allunyats de l'Obra Cultural Balear, a favor del procés de normalització lingüística. Precisament, la Nit de la Cultura 2008 va ser l'ocasió de donar a conèixer la campanya, amb un audiovisual en què Rafel Nadal va

convidar els assistents a fer un Cafè per la Llengua. Posteriorment, el discurs de Jaume Mateu va insistir en aquesta qüestió, tot incidint també en la millora de la situació de l'entitat. Mateu també es va solidaritzar amb Acció Cultural i amb els ciutadans valencians que no poden veure TV3 i va fer una crida als polítics a liderar de bon de veres el procés de normalització lingüística. La presidenta del Consell, Francina Armengol, va recollir el guant, en nom de la majoria governamental, i va prometre avanços durant els propers anys en matèria de llengua. El temps dirà si aquestes promeses es materialitzaran o si tot quedarà en paraules.

La Nit de la Cultura també va ser l'ocasió de recordar la figura de Joan Miró, artista vinculat a l'Obra Cultural Balear desaparegut fa vint-i-cinc anys. Autor d'una obra de renom internacional, Miró va donar suport a l'entitat en temps difícils. L'entitat ha fet la reedició d'un número especial de la revista EL MIRALL dedicat a la figura de Miró, que es va lliurar als assistents. A més, en el decurs de la Nit de la Cultura es va projectar un fragment del documental *Els rastres fosforescents dels caragols*, del director Cesc Mulet.

Baltasar Porcel, escriptor de l'any

L'escriptor andritxol Baltasar Porcel ha estat elegit per la Conselleria d'Educació i Cultura com a escriptor de l'any 2009. Es tracta d'una iniciativa cultural encetada recentment que pretén fomentar la lectura en català i donar a conèixer la literatura de les Illes Balears. Es tracta d'un projecte que aquí és totalment nou, però que ja fa anys que s'usa als països anglosaxons.

La consellera Bàrbara Galmés, en l'acte de presentació del programa pel primer trimestre, va qualificar l'elecció de l'andritxol «d'indiscutible, perquè es tracta d'un autor internacional, amb una obra madura i consolidada, traduïda a molts d'idiomes».

El primer acte com a escriptor de l'any el va protagonitzar Porcel el passat dia 8 de gener, quan a la biblioteca de Can Sales va pronunciar una conferència amb el títol «La creació literària a

Mallorca i al món», introduïda per l'exconseller de Cultura i també escriptor Damià Pons.

Tanmateix, hi ha programats molts d'actes més: conferències, algunes de Porcel i d'altres sobre ell; exposicions diverses, com, per exemple, una sobre Cabrera, on transcorre la seva novel·la *L'emperador o l'ull del vent*; obres de teatre, i tertúlies sobre algunes de les seves obres.

Publicades les obres completes de Damià Huguet

El passat 9 de gener es varen presentar a Campos les obres completes del poeta Damià Huguet, publicades per l'editorial Perifèrics.

La presentació es va fer coincidir amb la inauguració de l'exposició «Damià Huguet de primera mà», muntada per la Fundació Sa Nostra, sobre la vida i l'obra de l'escriptor.

L'acte comptà amb la presència del batle de Campos, Guillem Ginard; el regidor de Cultura de la mateixa localitat, Joan Juan; la vicepresidenta del Consell de Mallorca, Joana Lluïsa Mascaró; el cap de l'Obra Social de Sa Nostra, Andreu Ramis; el fill de l'homenatjat, Gabriel Huguet, i els també poetes Lluís Maicas, en representació de Perifèrics, i Joan Pomar, estudiós de l'obra de Damià Huguet.

L'obra completa està formada per dos volums. En el primer es recull la seva obra ja publicada, mentre que el segon conté set poemaris inèdits que encara no havien estat mai publicats, comentats per Sebastià Alzamora. L'acte fou molt emotiu i es convertí en un vertader homenatge a Damià Huguet. El seu fill, Biel, afirmà que estava convençut que si son pare ho pogués veure seria molt i molt feliç del cas que hom li ha fet durant aquests dotze anys.

«La Lluna en un Cove», relats en català

Acaba de veure la llum el primer número de la nova revista *La Lluna en un Cove*. Es tracta d'una nova publicació mensual editada a Ontinyent (País Valencià) en què apareixen relats narratius de ficció, si bé, de tant en tant, hi inclouen algun article d'opinió o algun assaig sobre el fet literari.

La revista publica relats originals enviats pels mateixos lectors i es distribueix arreu dels Països Catalans.

Es tracta d'una proposta molt innovadora dins l'àmbit cultural català, en què no hi havia cap projecte semblant en paper, ja que les publicacions que hi ha d'aquest tipus són totes digitals.

El seu editor, Lluís Miquel Pérez, ha manifestat que «el projecte no és només literari. També és una iniciativa que pretén al mateix temps, i a través de manifestacions artístiques, contribuir a unir, a fer més pròxims entre si, uns territoris que comparteixen una llengua, una cultura, diversa dins de la seua pròpia singularitat (com qualsevol altra cultura i com qualsevol altra llengua), però una al cap i a la fi. Unir allò que la història, que els polítics, que els interessos volen per totes totes desunir».

GESA ENDESA minimitza l'impacte ambiental de les línies elèctriques de Mallorca

Dins del marc del Conveni de biodiversitat per a la protecció de l'avifauna, s'ha editat una guia d'avaluació per corregir els punts perillosos que causen l'electrocució d'aus. D'entre les actuacions, s'han de destacar les adequacions de suports i travessers de xarxa de mitja tensió. També s'han fet actuacions de col·locació d'espirals anticollisió en punts concrets de la xarxa. El risc de col·lisió es pot minimitzar col·locant als cables elèctrics aquests elements que els fan més visibles. Gesa Endesa ha duit a terme les accions per minimitzar l'impacte ambiental de les línies elèctriques amb l'adequació de les instal·lacions a les àrees protegides de Mallorca i a les zones rellevants per a l'avifauna.

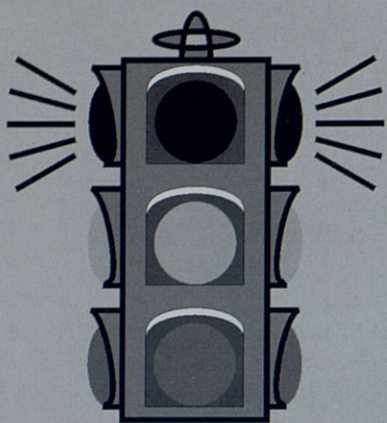
Així, dins del marc del Conveni de biodiversitat per a la protecció de l'avifauna, s'han fet feines d'adequació a diverses zones de la Serra, com és el pla de Cúber, i també s'han fet actuacions de col·locació d'espirals anticollisió a la línia general que travessa el parc de l'albufera.

La col·lisió amb els cables elèctrics és una de les causes de mort d'aus que es produeix per la dificultat que tenen les aus en vol de veure els cables de les línies elèctriques i esquivar-los. Normalment, afecta aus que volen en esbarts durant vols crepusculars i en reaccions de fugida.

El risc de col·lisió es pot minimitzar col·locant als cables elèctrics uns elements que els fan més visibles. Aquestes actuacions de col·locar espirals a les línies per evitar la col·lisió de les aus amb els cables tenen la seva importància, sobretot al voltant de zones humides, per la quantitat d'aus que hi passen.

La iniciativa, que es desenvolupa juntament amb la Conselleria de Medi Ambient del Govern balear, es va iniciar l'any 2004. D'aquesta manera, en aquest àmbit s'està treballant activament en temes de conservació de biodiversitat en col·laboració amb la Conselleria de Medi Ambient per modificar línies que puguin resultar perilloses per a l'avifauna, especialment per a rapaces i aus amenaçades.

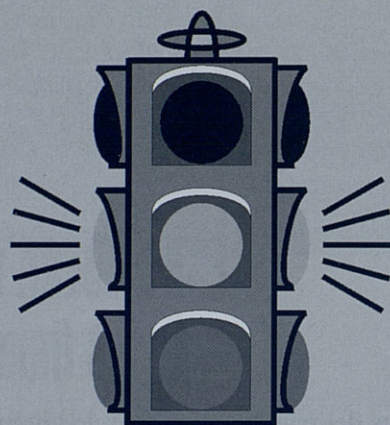

VERMELL

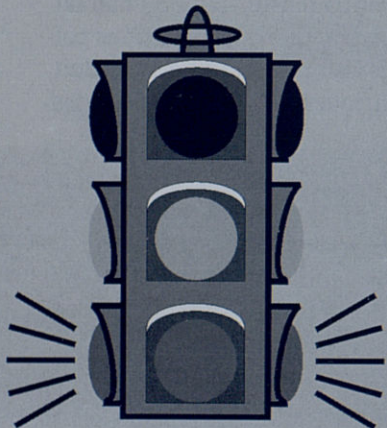
A l'Estat espanyol, per continuar incomplint la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries en sectors bàsics de l'Administració pública, tal com ha denunciat el comitè d'experts del Consell d'Europa en un informe fet públic recentment. El text, fet quan encara no s'havia produït el canvi de Govern a les nostres illes, també denuncia els incompliments a les Balears i al País Valencià en àmbits com l'educació, els mitjans de comunicació o els serveis públics. És hora que l'Estat espanyol rectifiqui la seva actitud contrària a la diversitat lingüística i es posi a fer feina per complir una Carta que va ratificar el Parlament espanyol l'any 2001. També el Govern de les Illes Balears ha de continuar les passes fetes per rectificar els retrocessos en matèria de llengua de la passada legislatura.

GROC

Al procés excessivament llarg seguit per aconseguir la recepció de TV3, Canal 33, Canal 9 i Punt 2 a través de TDT. Malgrat la concessió del múltiplex des de fa més d'un any, s'ha produït un retard totalment injustificat en el compliment d'aquest compromís polític. A més, durant els darrers temps les emissions d'aquestes cadenes han estat víctimes de talls indiscriminats i de nombrosos problemes tècnics que no han fet més que perjudicar la recepció d'uns mitjans que emeten íntegrament en català i contribueixen al procés de normalització lingüística. Després de més de vint anys, els ciutadans de les Illes Balears tenen dret a veure totes les televisions en català sense tants d'entrebancs.

VERD

A Escola Valenciana, per la seva tasca en defensa de la llengua catalana i per la seva promoció d'un model educatiu democràtic i arrelat al medi natural i cultural. La seva darrera iniciativa, la campanya «Per una escola plurilingüe», promou un model educatiu basat en l'aprenentatge de tres llengües (català, castellà i anglès) des dels quatre anys, enfront de la proposta desbaratada del Govern valencià de fer l'educació per la ciutadania en anglès. Precisament, Escola Valenciana ha estat una de les entitats capdavanteres en les mobilitzacions en contra de la política impulsada pel conseller Font de Mora, que ha hagut de retirar el decret i negociar amb el sector educatiu. Entitats com Escola Valenciana són necessàries per fer avançar la llengua catalana fins i tot davant una administració tan hostil com la Generalitat Valenciana.

OFICINA DELS **DRETS** LINGÜÍSTICS

L'Oficina dels Drets Lingüístics és un mecanisme de defensa contra les agressions lingüístiques pel fet d'expressar-se en català. Si heu patit alguna agressió o discriminació per raons de llengua, podeu fer-ho arribar a l'Oficina pels mitjans següents:

Correu electrònic: drets@ocb.cat

Correu postal: Oficina dels Drets Lingüístics

C. del Pare Bartomeu Pou, 31, baixos

07003 Palma

Telèfon: 971 723 299

Sa nostra actitud

Una
Obra Social
oberta
a tothom

SA NOSTRA

CAIXA DE BALEARS

Anna Gavalda:

la seducció feta escriptura

BIEL MESQUIDA

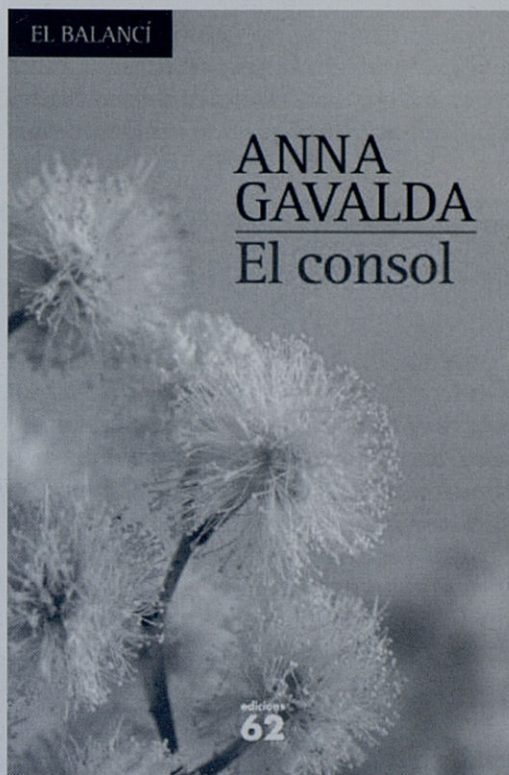
Aquest llunyà mes d'agost de 2008 vaig agafar *La consolante* (La dilettante) [*El consol*, Edicions 62 / *El consuelo*, Seix Barral] amb una certa prevenció. Per què? Era un totxo de quasi quatre-centes pàgines i només havia llegit una entrevista a la Gavalda, feta per l'amic Octavi Martí, que m'havia desper-

tat ganes de llegir-la. I va ser com entrar en una festa d'històries, de llenguatges, d'enlluernaments, de prodigis, de plers, etc. El llibre m'acompanyà pertot: a davall un pi, a la sesta, a la taula de treball, a la platja, d'excursió... No me'n podia desferrar i alhora volia que duràs molt, que no s'acabàs mai. Quina és la clau de la seducció d'aquesta escriptura, d'aquesta escriptora? Un mixt complex en què hi ha una compenetració perfecta d'allò que abans es deia fons i forma. La seva manera de contar és d'una actualitat especial. I no és perquè hi hagi essaemaesses, e-mails, telefonades de mòbils, converses quotidianes, etc., sinó perquè un aire de contemporaneïtat amara els personatges i el seu enjòlit. El lector se sent a la vora de Charles, aquest arquitecte jetlagós, recordador, escèptic, tendre, llunyà, obert, encantador. I tota la galeria de dones i homes que l'envolta ofereix un fresc d'ara mateix amb els problemes, les alegries, els desencants, les joies i els amors que podem trobar al nostre entorn. La Gavalda té una manera menestrala de descriure uns personatges molt difícils: els nins i els adolescents. Els pinta d'una forma magistral, i aconseguix que els veiem, els toquem, els sentim a la vora de la nostra còrpora. I d'aquesta manera, amb un llenguatge pensat, treballat com una obra d'orfebreria, incandescent, ens commou. És el primer llibre que m'ha fet plorar en molts anys. Les llàgrimes em queden, grosses, galtes avall i per dins tot es removia. Quin guster! Quin do té aquesta escriptora dels sentiments més fondos, dels pen-

saments més fondos! I el proppasat desembre de 2008, a l'FNAC de Barcelona, vaig tenir la sort de conèixer-la. Va ser com un prodigi. És alta i prima, elegantíssima. Anava amb vaquers blavosos, un suèter amb un escot en punxa, uns cabells curts i rossencs, una fesomia catherinedeneuvesca. L'entrevistaren en públic l'escriptora Silvia Soler i una periodista de la qual no record el nom. Les seves respostes eren clares, contundents, iròniques, intel·ligents. Em va flipar. Per què les seves darres obres tenen finals feliços? Una quan és molt jove li agrada acabar amb finals desastrosos, tràgics, és una manera de fer-se notar. Emperò ara que ja he tornat un poc vella (té 38 anys! Ha! Ha!) m'agrada escoltar els nins. Un dia, la meua filla petita em va dir una cosa que m'impressionà: Mumare, a mi m'agrada que les històries acabin bé, ja basta la vida perquè les coses acabin malament. Allò em va fer pensar molt. També li demanaren pel llenguatge, i va dir que fins i tot comptava les síl·labes de les paraules per trobar el ritme precís, exacte. Quan les entrevistadores

digueren que començava el torn del públic, ningú no demanà res. Ella va dir que oferiria una trufa a l'interrogador, d'una palangana que hi havia a la taula, i tampoc no hi hagué qüestions, fins que vaig aixecar el braç. Li vaig demanar per aquest estil prenyat de mòbils, e-mails, essaemaesses. Em va dir que això era l'*air du temps*, que els pares ja no parlen amb les filles de 14 anys per telèfon, sinó amb missatges escrits; que no s'escriuen cartes, sinó mails; que tot va a tota. I en acabar de contestar-me, agafà la palangana de trufes i amb passes de princesa va anar cap a aquest cronista, que seia damunt una pila de llibres a la darrera fila, i em va oferir la trufa promesa. Va ser com un prodigi ver, d'aquells de cinema, de novel·la de la Gavalda. Un llibre per regalar a la gent que estimes de bon de veres.

CASAL SOLLERIC

PLANTA NOBLE
ANTONI FERRAGUT
Retrospectiva
Fins febrer

ENTRESOL I PLANTA BAIXA
PREMI CIUTAT DE PALMA
"ANTONI GELABERT" D'ARTS VISUALS 2008
Gener - abril

ESPAI QUATRE
GERMÁN GÓMEZ
Condenados
Gener - abril

SES VOLTES

CADÀVER EXQUISIT
Gener - febrer

ROSTRES DE ROMA
Retrats romans
del Museo Arqueológico Nacional
Gener - març

Ajuntament de Palma

Passeig del Born, 27. 07012 Palma, Mallorca - Illes Balears Tel. 00 34 971 72 20 92. Fax 00 34 971 71 84 98. E-mail: solleric@sfa-palma.es

Ma-10

98

ona Mallorca
98.0 FM

a ràdio més sentida

Informació, entreteniment, música, cultura, esports... ara
al 98.0 FM. Perquè les coses les vius aquí i des d'aquí.
www.onamallorca.com

**Saps on
som, ara?**

98

BIBLIOTEQUES MUNICIPALS

TERRENO

Dos de Maig, 1 - 07015

☎ 971737709 - bibelterreno@a-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

COLL D'EN RABASSA

Albuera, 1 - 07007

☎ 971490354 - bibcoll@a-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

ESTABLIMENTS

Carretera Esporles, 183 - 07010

☎ 971765192 - bibestabliments@a-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

GÈNOVA

Barranc, 22 - 07015

☎ 971405481 - bibgenova@a-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SA INDIOTERIA

Gremi Tintorers, 2 - 07009

☎ 971207505 - bibsaindioteria@a-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

MOLINAR

Xadó, 3b - 07006 Palma

☎ 971247649 - bibmolinar@sfa-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

POLÍGON DE LLEVANT

Ciutat de Querétaro, 3 - 07007

☎ 971242155 - bibpoligondellevant@sfa-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

RAFAL VELL

Joan Estelrich Artigues, 50 - 07008

☎ 971474414 - bibrafalvell@sfa-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON SARDINA

Carní Passatemps, 123 - 07120

☎ 971438473 - bibsonsardina@a-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

SANTA CATALINA

Fàbrica, 34 - 07013

☎ 971286069 - bibstacatalina@sfa-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON CLADERA

Cala Mitjana, 41 - 07009

☎ 971470839 - bibsoncladera@a-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

SON FERRIOL

St. Joan de la Creu, 43 - 07198

☎ 971242985 - bibsonferriol@a-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

SON FORTEZA

Sant Isidre Llaurador, 25 - 07005

☎ 971243983 - bibsonforteza@a-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON GOTLEU

Regal, 105 - 07008

☎ 971273507 - bibsongotleu@sfa-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON RAPINYA

Catalina March, 4 A - 07013

☎ 971792337 - bibsonrapinya@a-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON XIMELIS

Cap Enderroc, 14 - 07011

☎ 971791233 - bibsonximelis@a-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SANT JORDI

Pau Bouvy, 31 - 07199

☎ 971742036 - bibsantjordi@a-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

CORT

Pça. de Cort, 1 - 07001

☎ 971225962 - bibcort@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 8.30 a les 20.30 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

RAMON LLULL

Institut Balear, s/n - 07012

☎ 971299260 - bibramonllull@sfa-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 8.30 a les 20.30 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

CASAL SOLLERIC

Passeig del Born, 27 - 07012

☎ 971722092 - caguilo@sfa-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 8.30 a les 14.30 h.

Dimarts també de les 17 a les 20 h. Especialitzada en art

ESTUDI GENERAL

St. Roc, 4 - 07001

☎ 971495346 - bib.estudigeneral@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 13 h.

i de les 16.30 a les 20.30 h.

INFANTIL

Antoni Planas Franch, 4 - 07001

☎ 971719190 - bibinfantil@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 16 a les 20 h.

Dissabtes de 9.30 a 13.30 i de les 16 a les 20 h.

OLIVAR

Pça. de l'Olivar,

edifici Mercat de l'Olivar, 1ª planta - 07002

☎ 971726580 - bibolivar@a-palma.es

Horari: dilluns a divendres de les 8 a les 14 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

S'ARENAL

Pça Gaspar Rul-lan, 5 - 07600

☎ 971492866 - bibarenal@a-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

BLANQUERNA

Sant Joaquim, 9 - 07003

☎ 971758871 - bibblanquerna@a-palma.es

Horari: dilluns i divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

BIBLIOTEQUES MUNICIPALS

Art i compromís

JOSEP MARIA ALAMINOS

Amb el títol *L'Obra d'art. Fons artístic dels primers 45 anys de l'Obra Cultural Balear*, s'han presentat, al Museu Posada de Biniatró de Campanet, les obres d'art que ha acumulat l'entitat al llarg dels primers 45 anys de singladura. Es tracta de la primera d'un seguit d'exposicions que donen a conèixer un important conjunt de gravats, dibuixos i pintures, i que podrem contemplar a diferents espais institucionals de les Illes durant els propers mesos. Segons està previst, les mostres presentaran una quantitat diferent d'obres a cada espai i s'ajustaran a les possibilitats de cada sala. A Palma, serà a Ses Voltes on podrem gaudir de les 140 obres que conformen el fons artístic de l'OCB.

D'ençà que va néixer, el 1962, l'Obra Cultural Balear ha estat a l'avantguarda en la defensa i la difusió de la nostra llengua, de la nostra cultura i, amb força, en la lluita per la llibertat. A aquest

propòsit, encapçalat per pensadors i escriptors illencs, s'hi han unit els artistes que, de manera altruista, han contribuït amb les seves creacions a impulsar la tasca duta a terme per l'Obra. Ho han fet, i ho podem veure a l'exposició, en forma de cartells amb motiu dels aniversaris de l'entitat, cartells dels Premis 31 de Desembre, il·lustracions per als calendaris, donacions i portades d'aquesta revista.

En el magnífic catàleg, editat amb motiu de l'exposició, es reproduïxen un bon nombre de peces que donen idea de la importància de posar a l'abast del públic la feina, i el compromís, d'aquests artistes que han estat vinculats a l'Obra. Jaume Mateu, president actual, explica al text de presentació que aquestes obres «testimonien la complicitat dels artistes amb l'Obra Cultural Balear i els seus objectius. Seguir les impressions de cada una és fitar amb sentiment en estat pur aquest llarg camí de

lluita per dignificar el país, la seva cultura i la seva llengua. Cada obra, per això, és una mirada que esdevé eina i, a la vegada, l'embosta de coratge que tots necessitem per no defallir en el compromís amb aquesta terra i la seva gent.

La mostra està integrada per pintures, dibuixos i gravats de reconeguts artistes illencs o vinculats a les Illes. Els cartells d'aniversari són de Pere Quetglas Xam, de Nils Burwitz, de Menéndez Rojas i d'Horacio Sapere. En l'apartat de cartells dels Premis 31 de Desembre, la nòmina està integrada per Alícia Llabrés, Joan Bennàssar, Maria Carbonero, Pere Martínez Pavía, Pau

Miquel Brunet. Calendari 1998. 57 x 40 cm.

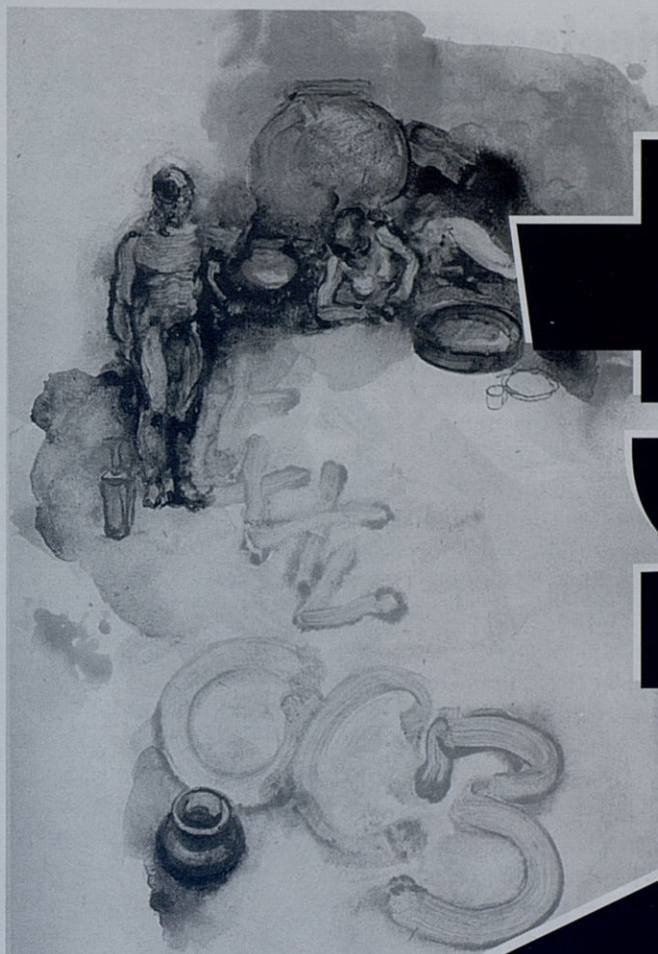

Fornés i Miquel Brunet. Les il·lustracions per als calendaris són de Maria Carbonero, Joan Riera Ferrari, Miquel Brunet, Romà Panadés, Vicent Calbet, Rivera Bagur, Miquel Mestre, Joan Bennàssar, Antoni Riera Nadal i Roca Fuster. Les obres donades pels artistes són de Joan Bennàssar, Ramon Canet, Bússer, Magdalena Vidal, Menéndez Rojas, Vicenç Ochoa, Jaume Falconer, Joan Riera Ferrari, Aligi Sassu, Miquela Vidal, Nils Burwitz, Miquel Brunet, Eduard Vich i Joan Miró. Per últim, les il·lustracions que han servit de portada a diferents números d'aquesta revista són de Guillem Crespí i Alemany, Miquela Vidal, Pep Coll, Nicolau Vives, J. Francesc Canyelles, Llorenç Burgos, Jaume Falconer, B. Sastre, Pere Joan, Biel Noguera, Tomeu Payeras, Antònia Tous, Tous i Perelló, Magdalena Mascarró, Mercedes Laguens i Maria Vich.

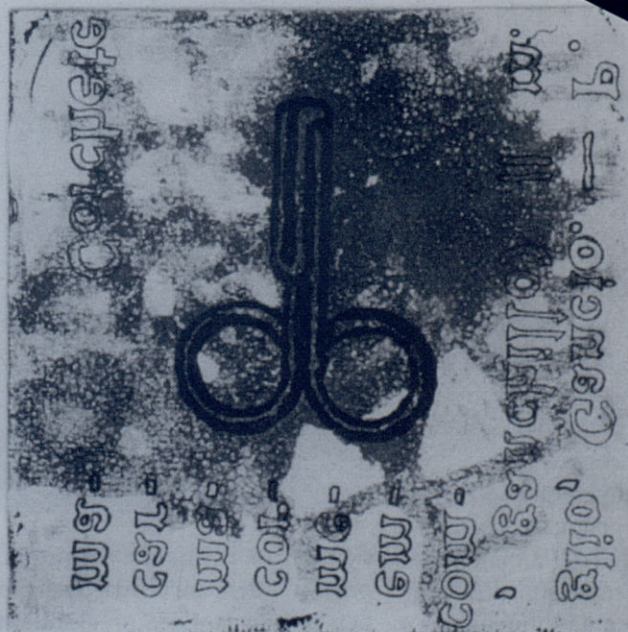
Guillem Frontera escriu, a la introducció del catàleg: «L'actitud dels artistes, la seva generositat vers l'Obra, és un bon exemple per a la societat illenca. La seva implicació en uns objectius de país no és suficientment coneguda. I per això mateix, aquesta mostra té la doble funció de donar a conèixer la generositat dels artistes i fer pública la gratitud de l'Obra.»

Efectivament, la millor manera de recompensar aquests artistes és en forma d'exposició. Perquè l'exposició és un format d'interacció amb l'espectador que, finalment, fa públic un procés artístic i, per tant, és un mitjà i un canal de difusió. Però no tan sols de la seva obra plàstica, sinó que també situa l'artista en la història, es converteix en manifest de la seva actitud i el seu compromís social, i esdevé un factor decisiu en la comprensió del valor artístic i humà que representa.

L'Obra d'art. Fons artístic dels primers 45 anys de l'Obra Cultural Balear
Museu Posada de Biniatró,
Campanet
Fins al 14 de febrer

Menéndez Rojas. Cartell XXXV aniversari OCB.
81 x 61 cm. 1997.

Vicenç Ochoa. Gravet. 36 x 36 cm. 1999.

Tendències

Els paisatges literaris del P. Rafel Ginard

JOSEP VALLERO

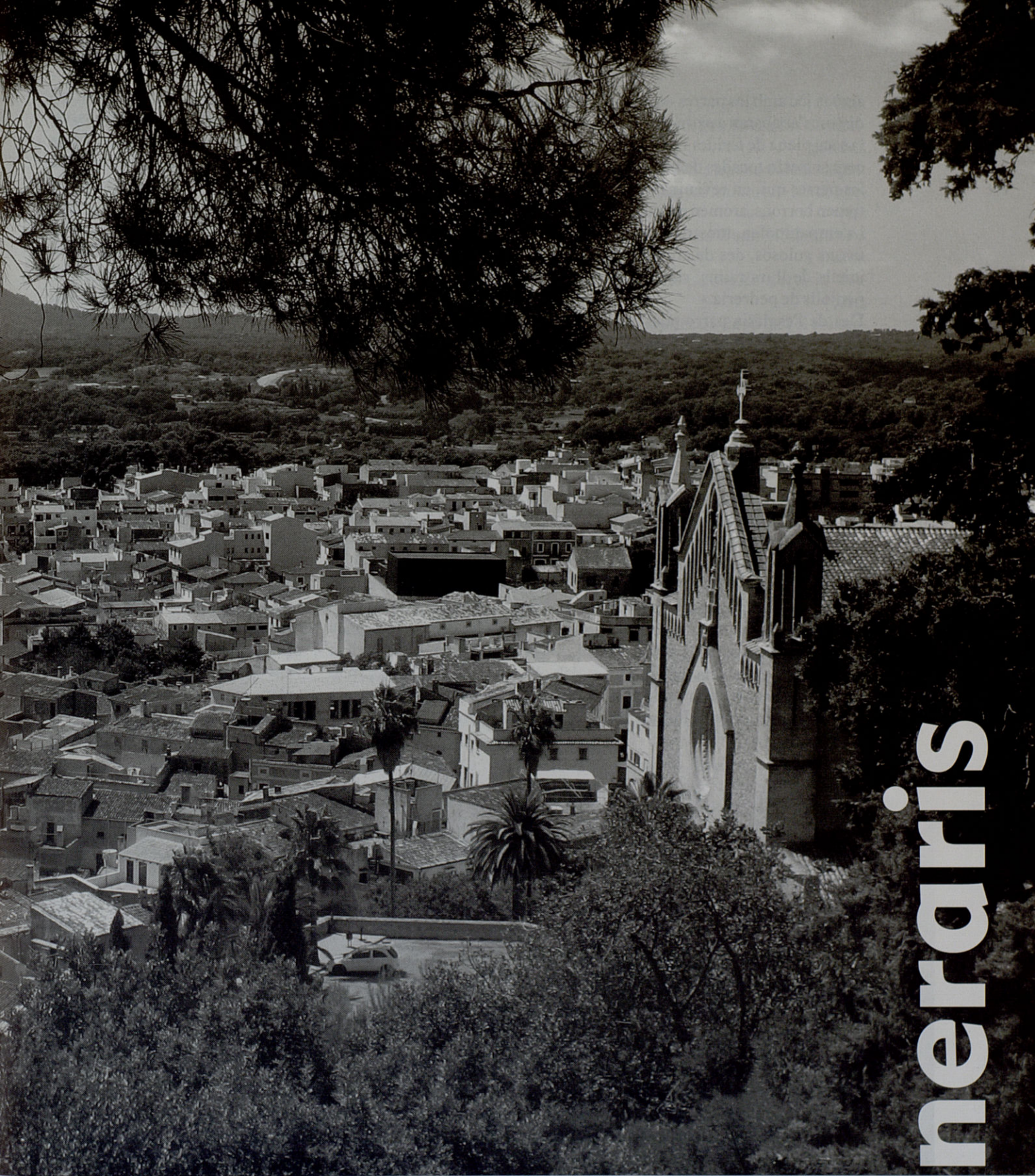
Rafel Ginard nasqué a Sant Joan, el 1899. Entrà en l'orde franciscà i residí molts d'anys a Artà. Morí l'any 1976. El 1929 publicà l'obra *Croquis artanencs*, un conjunt de proses líriques centrades sobretot en el tema del poble i del paisatge d'Artà. La seva magna obra fou el *Cançoner popular de Mallorca*, publicat entre 1966 i 1975. Tant a les proses com als poemes, hi destaca la presència del paisatge. Aquest, segons Josep Sureda Blanes, és el «gran descobriment de sa joventesa i la nota més típica i inseparable de tota la seva producció literària». Segons el professor Pere Rosselló Bover, «segurament, els poemes paisatgístics són els que avui resulten d'un major interès. Presenten una visió de la natura plena de matisos religiosos, molt marcada pel franciscanisme. Ginard veu en la natura i el paisatge el reflex de Déu i, alhora, palesa el coneixement que, com a pagès, en té. Es tracta d'un paisatge viu, antropomòrfic, on són freqüents les personificacions, ple de vitalitat i de dinamisme, i, fins i tot, de sensualitat». Aquest itinerari és tan sols un tast de la geografia literària del franciscà, car la varietat i la intensitat de la presència del paisatge en la seva obra no es pot encabir en un article breu. Hem seleccionat determinats indrets –això sí, ben representatius– captats i viscuts per l'expressió poètica o descriptiva de Rafel Ginard. La majora de punts són del municipi d'Artà, i dos emplaçaments s'integren dins el municipi de Capdepera (Canyamel i les coves d'Artà).

Començam l'itinerari a la vila d'Artà. Des de l'antiga estació del tren, anam per l'avinguda de Costa i Llobera, en direcció a

Capdepera, i voltam a l'esquerra, pel carrer del Pare Cerdà. Arribam ben aviat a la plaça precisament denominada del Pare Rafel Ginard, on s'alça un bust de l'autor del *Cançoner*, que fou obrat per l'escultor Pere Pujol. Just a la vora, s'alça el **convent franciscà de Sant Antoni de Pàdua**, d'Artà. El

12 de febrer de 1913 el jove santjoaner arribà a Artà i s'instal·là en el convent franciscà. La petita cel·la que li pertocà és recordada amb aquestes paraules: «Al finestró, unes portes amb dos únics vidres, si arrib no arrib d'un pam quadrat. En ajustar la finestra, l'estudi, de dia i tot, romania a les fosques. Al

Itineraris

llit, una màrrega. Per llum, una candela. Taula i cadira. De la treginada se n'era després un tros de referit i veien les canyes. Aquí vaig començar la meua carrera.» Podem passejar pels carrers de la Creu i del Pontarró i, pel carrer Fondo i la plaça de l'Aigua, enfrontar-nos amb la pujada cap a l'esglé-

sia parroquial, amb bona vista sobre la vila. En aquest recorregut i en la miranda de la parròquia, podem evocar, amb el pare Ginard, l'urbanisme antic de la vila: «Els carrers són ombrívols, torts com arrels, i alguns, com és ara els de Vila Nova i Era Vella, estrets just tiranys de cabres. A redols, l'erba

hi creix, a la manera que hi creix i s'ufana pel conradís, i les parets i les canals també s'engalanen sovint de flocs i penjarelles verdes. Guaiten per les finestres faixades de blanc, clavells de tota color, aufabagueres estufades dins olles retudes, coleus policromats, vau-mes roses de fulles brèvols i tot

això fa joc amb les parres —que per dissort s'arribaran a extingir— amb la soca plena de ferides i cangrena com si fossin tocases de llebrosia; les parres qui, en revenir la saba, treuen borrons, aromen els carrers, i s'empampolen, mostren als minyons golosos, des de amunt, els joiells de llurs raïms, riquíssims penjolls de pedreria.»

Des de l'església parroquial, ens disposam a pujar cap a l'**oratori de Sant Salvador d'Artà**, dalt del cim de l'antiga Almodiana, i ho feim per «la llarguíssima escala, d'on han foragitat totes les herbes que li donaven un bell caient agrest, sembla una cascada de pedra que s'estimba, en silenci, muntanya avall». Una vegada a dalt, alenam esplaiadament i ens feim nostre aquest fragment del «Pòrtic» dels *Croquis artanencs*: «Etic enamorat d'Artà i vull parlar-ne, si no vos sap greu, lectors artanencs, car sempre de l'abundància del cor la boca en parla. Voldria fer-vos pujar, en romiatge d'amor i art, an el palau o castell de vostra Regina qui

vetla damunt el poble i damunt les eres i sementeres; poder-vos revelar l'ànima del vostre paisatge, ungit de quietud i poesia; declarar-vos la bellesa sempre novella de les vostres muntanyes que, quan les besa el sol d'estiu, semblen transfigurades i que són els titans qui vetlen i guarden el poble; voldria introduir-vos dins el misteri i l'encantament de les coves de Canyamel amb la boca immensa oberta damunt la mar blava com si la volguessin engolir; menar-vos per ses Vergunyes meravelloses, per l'aristocràtic Hort d'en Salat, per s'Hort des Bril, embaumat amb la flor de sos tarongers; fer-vos escoltar el llenguatge fresc de germana aigua, criatura vivent qui fa rodar els molins... Vull acompanyar-vos per les garrigues intactes reblides d'arboſser i de murta aromosa, pels boscatges de pins reülls i d'alzines adustes amb sa cabellera hirsuta [...]. Vull fer camí per la divina pau dels oliverars; tressar la vostra planura emmorenida i cremada com una pàgesa, la vostra planura d'en-

tranya generosa i fèrtil qui, postrada entorn del puig de Sant Salvador, adora profundament la Mare de Déu. Voldria donar a conèixer les vostres costums, el vostre caràcter, l'encís misteriós del vostre poble amb els carrers torts i estrets, amb els seus racons i pontarrons, els vells carrers silenciosos d'Artà qui semblen corredors d'un immens monestir, on a cada portal hi ha al·lotes qui broden i dones qui eternament fan llatra.» El «Pòrtic» acaba amb una lliçó d'estima a la terra: «Tant de bo que els nostres escrits, humils i planers, com les cançons dels glosadors, portassin el sanitós perfum de les vostres garrigues i remor d'aigua clara; tinguessin una mica la sabor de l'agre de la terra, que fessin estimar, un grau més aqueixa Mallorca tan incompresa dels propis mallorquins i que encenguessin un poc més l'amor a ço que és el nostre patrimoni espiritual dissipant, com un vent propici les velles cendres seculars qui ens tenen l'ànima colgada.»

L'alterosa miranda que constitueix l'esplanada de **Sant Salvador** permet al franciscà aimador del paisatge extasiar-se davant la panoràmica, com als versos del poema titulat «A la Mare de Déu de Sant Salvador d'Artà»:

D'allà dalt, veig les muntanyes que són el cintell d'Artà, i faixes de polls i canyes que de les fresques entranyes dels torrents, varen brollar, i per on treuen ses manyes els rossinyols, en cantar...

Davallam de Sant Salvador i, per la Plaça (plaça d'Espanya), presidida per la casa consistorial, i pels carrers d'Antoni Blanes i de Ciutat, tornam a l'antiga estació del tren. Agafam el vehicle i davallam per la carretera d'Artà a Palma (Ma-15). A devers un quilòmetre de la sortida d'Artà en direcció a Manacor i Palma, voltam a l'esquerra pel camí vell de Palma i després giram a la dreta pel camí de Son Regalat; uns dos-cents metres més endavant, a la dreta puja un camí a peu que ens condueix a l'antic conjunt monàstic de Bellpuig, dels premostratesos del segle XIII. L'espai, carregat d'espiritualitat i de patrimoni medieval, on el poeta hi cercava «plaent repòs», inspirà Rafel Ginard la composició «El vell convent», publicat el 1921 a la revista *El Heraldo de Cristo*:

Replomen lentament els murs i es van desfent amb gest de patiment i d'amargura.

[...]
Oh lloc de quietud
plorós, polsós i mut!...
La vasta solitud
és ta companya
convent meditatiu,
encastellat, altiu,
dalt la muntanya.

Ben a prop de l'oratori de Bellpuig brolla la font on gaudia el poeta de la rialla de l'aigua, de l'esvalotament de les ombres i de la ufanor de la vegetació:

Vora la font de Bellpuig que trabuca la rialla llenegadissa, a l'estany l'ombra és fresca i regalada. Van a beure-hi els aucells, s'hi atura a beure la guarda de les eugues i gorrins i jo hi bec qualche vegada, palpant el rellum vermell dels polls que surt a flor d'aigua.

Des de Bellpuig, tornam enrere, novament en direcció a Artà i a Capdepera (Ma-15), fins que voltam a l'esquerra i després a la dreta, per tal d'avançar per la carretera de sa Duaia i de Cala Torta. Asolida bona part de la pujada, returam poc abans del **coll des Racó**, per contemplar part del paisatge humanitzat, agrícola, que apareix al poema «Les pinedes d'Artà»:

Amb sagnies de pous blaus i clave-
[gueres,
assegudes dins els plecs d'un co-
[mellar
per on lluen cintes d'aigua canço-
[neres,
són descloses a la llum del cel-

[d'Artà.
Tot és verd: gràcils taulars de mon-
[geteres,
i cols brèvols que se volen acopar,
polls i canyes immortals i codonye-
[res
que sorgeixen d'entre l'hòrrid bar-
[zerar.
Pomes fresques de nectària dol-
[çura,
penjarelles de calop que el sol ma-
[dura,
peres d'aigua, préssecs d'or blans
[just vellut.
Tot suqueja de greixor i de riquesa,
i el terror té la carnosa morbidesa
d'un cos jove desbordant de pleni-
[tud.

Passat el coll des Racó, ja dins terrenys de **sa Duaia**, returam a un mirador que ens regala ampla panoràmica vers sa Mesquida i el cap des Freu. Aquí, ens acompanya la poesia de Rafel Ginard que evoca els pinars de la possessió de sa Duaia, avui molt maltractats pels incendis, en aquests versos, titulats «En el pinar de s'Aduaia»:

Clotades carnes, carenes ossu-
[des. Geològica
tempesta, fixada en borbolls de
[serrals gloriosos
sucats en l'arrop d'eixa llum que
[pels flancs regalima.
L'espai és un tou de claror on s'en-
[casta la verda
maror de les serres nimbades de
[pau i de pètria
bonança. Muntanyes ventrudes,
[serrats esglaiosos;
collades, enormes bocins de ro-
[cam, rossoleres;
arrugues i fesec d'on salten els pins
[xiuladissos...
Corpresos, com el pare Ginard, per

www.esrefugi.es

ESQUÍ
SNOW

ESCALADA

BARRANCS
ESPELE

VIÀGES

MONTANYA
TREKKING

CÀMPING

ORIENTACIÓ

CURSOS

DES DE 1976

ES REFUGI
ESPORTS D'AVENTURA

Via Sindicat, 21, Pati. 07002. Palma de Mallorca, Illes Balears. T 971 71 67 31. A/e refugi@base.net

la força i la bellesa d'aquests paratges, abandonam la carretera de sa Duaia i de Cala Torta i tornam enrere, fins a prop d'Artà. Quan arribam a la carretera de Capdepera (Ma-15), voltam a la dreta, en direcció a Artà, i després a l'esquerra, vers Son Servera i Canyamel, fins que, per l'esquer-

ra, enllaçam amb la Ma-4042, que ens conduirà a Canyamel. Passam la rotonda de la carretera de Son Servera a Capdepera i deixam a l'esquerra el creuer de la carretera de les coves. Després de la immensa i venerable torre de Canyamel, arribam a la platja de Canyamel. Davant la mar, mirant cap a lle-

vant, en ple coster del cap Vermell, observam l'entrada de les coves d'Artà o de l'Ermita. Rafel Ginard s'emociona des d'aquí davant l'excel·lent combinació de mar, muntanya i recòndita espeleologia:

La mar se transfigura, èbria del
[goig

de saber-se carn fúlgida, incorrupta,
i, panteixant, adora el Penyal Roig
que fa un badall enorme. Per
[l'abrupte
tallat a plom, penja un domàs de
[sang
i pels agres enfonys la mar eructa.
[...]
El pinar s'escabella estupefacte

davant l'immens assalt del tempo
[ral...
Mes, somniosa, avui, lluu dins rap-
[te,
i un diamant li és cada penyal,
El sol li posa llambrejant casulla
i parament de gran pontifical.
La costa de Canyamel es relaciona
fortament amb els inicis literaris

del jove franciscà: «Oh bells re-
cords d'un temps que no tornarà!
En aquesta mateixa cala gentil de
blavor partenopea, assegut en un
penyalar altíssim i amb les cames
penjim penjam damunt l'aigua
renovera, provava treballament
de confegir versos –uns versos
barbres, plens de grops i arestes

tallants, crits de l'ànima que esquinçaven les orelles— i, cor endins, demanava a la mar, copa d'Homer, un raig d'inspiració. És per aquí que per primera vegada s'obriren al món de la poesia els meus ulls meravellats i comencí a fantasiar i a viure en la regió dels

somnis, i tan de bo que encara hi fos. Com no he d'estimar aquests paisatges amb una amor entranyable si hi estic fermat per una cadena de recordances que són com un lligam de poncelles en flor?»

Des de Canyamel, tornam enrere i voltam a la dreta per la carretera de les coves d'Artà. Davant la boca impressionant de la caverna, guiats pel pare Ginard, llegim en el llibre del paisatge: «En el flanc d'una muntanya, sobre la mar qui brilla i riu, s'obri la gran portalada gòtica del temple tallat i esculturat en la penya tota daurada de sol. La immensa obertura negreja com la gola d'un llop i fa posar pell de gallina. És d'una bellesa tràgica, i si val a dir-ho, monstruosa, que atreu i fascina amb la força del misteri.»

Una vegada a l'interior, continuam la lectura: «Dins les coves, les pedres suquegen amb un llagrimaig etern. Però, a través del temps, les llàgrimes se són transformades en perles i del plorar inconsolable n'ha sorgit aquest poema de pedra com no és capaç de somniar la imaginació més exaltada i febrosa. Brolladors i columnades; estàtues i banderes; trones, galeries, salomons, cortinatges, domassos pleguejats i mil coses més de bàrbara riquesa.» Hem arribat a la Sala

de les Banderes, on recordam que el 2 de maig de 1947 s'hi tributà un homenatge a Miquel Costa i Llobera, amb motiu del 25è aniversari de la seva mort. L'indret era escaient, car aquesta cova li inspirà el poema *La deixa del Geni Grec*. En l'insuperable antre de la mort de Nuredduna, els versos del poeta pollencí cisellats en la roca fan bategar fins i tot les pètries estalactites davant l'agonitzant heroïna: «Per un batec de l'ànima amb què ton cor expira / dariem les centúries de calma que tenim.» Amb motiu d'aquest homenatge, el P. Rafel Ginard, compongué el poema titulat «Les coves d'Artà», que conté, entre d'altres, aquests versos, que ens clouran el pelegrinatge:

Muntanya de Cap Vermell,
quins somnis, les teves roques!
Tota et feres pensament
i vares crear les Coves.
Impetuós frenesí,
pedra que és glòria i muntanya,
poema tumultuós
d'una vigoria còsmica.
[...]

En l'avenc meravellós,
seu la Nit espessa i orba,
mes són llanternes en la nit
els somnis blancs de les roques.

Nom i llinatges

DNI o NIF

Data de naixement

Adreça

Població

Codi postal

Telèfon

Telèfon mòbil

Adreça electrònica

Nom i llinatges del titular del compte

Nom del banc o caixa

Adreça i població de l'oficina

Codi del compte del client

Entitat	Sucursal	DC	Número de compte
---------	----------	----	------------------

Sol·licit que carreguin al meu compte la quota:

Marcau amb una creu la modalitat de quota elegida. El cobrament s'efectuarà **anualment** mitjançant la presentació del rebut al banc o a la caixa.

25,00 €

Aportació especial (indicau-ne l'import): €

Signatura de l'associat/da:

☐ Accept expressament els termes de la clàusula de tractament de dades *

*Clàusula de tractament de dades: D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, les dades recollides en aquest formulari s'inclouran en un fitxer automatitzat del qual és titular l'Associació El Mirall. Les teves dades es podran utilitzar per gestionar la teva col·laboració i per enviar-te informació de l'associació i d'entitats col·laboradores. Per exercir el dret d'accés, d'oposició, de rectificació o de cancel·lació, cal que envïis un escrit adreçat a l'Associació El Mirall, carrer del Pare Bartomeu Pou, 31, baixos, 07003 Palma.

Tendències

cinefàgia

Només les pitjors pel·lícules de 2008

MATÍAS VALLÉS

Conscients de la fartada generalitzada de llistes amb les millors pel·lícules de 2008 –desconfii de qualsevol llista que n'inclogui més de quatre–, aquí ens centrarem en les pitjors de l'any que ha acabat, en què la multiplicació de candidates obliga a un cribatge més exhaustiu. La competició ha estat igualada, encara que no arribarem al desbarat egòlatra de sospitar que s'estan rodant productes cada vegada més indigests per gaudir de l'honor d'aparèixer en aquest article. Mai no s'ha de presumir del propi treball, però l'autor desitja excepcionalment que se li reconegui el mèrit de concentrar-se en subproductes que només voldria oblidar.

Comencem per *Pozos de ambición*, perquè nosaltres també som ambiciosos com els petroliers, i perforam entre la immundícia fins que aflora una substància negrosa i pudent. La interpretació portentosa de Daniel Day Lewis –corroborada per un Oscar– accentuava les mancances d'aquest fiasco pretensions, un malson equivalent en massa moments a la seqüela campestre de *Gangs of New York*. Si Day Lewis pot encadenar dues pel·lícules mediocres, per què impedir que Al Pacino superi aquest rècord? Ometrem per caritat la seva pel·lícula contra Robert de Niro –que s'hauria d'haver titulat *Dos hombres sin destino*–, per cen-

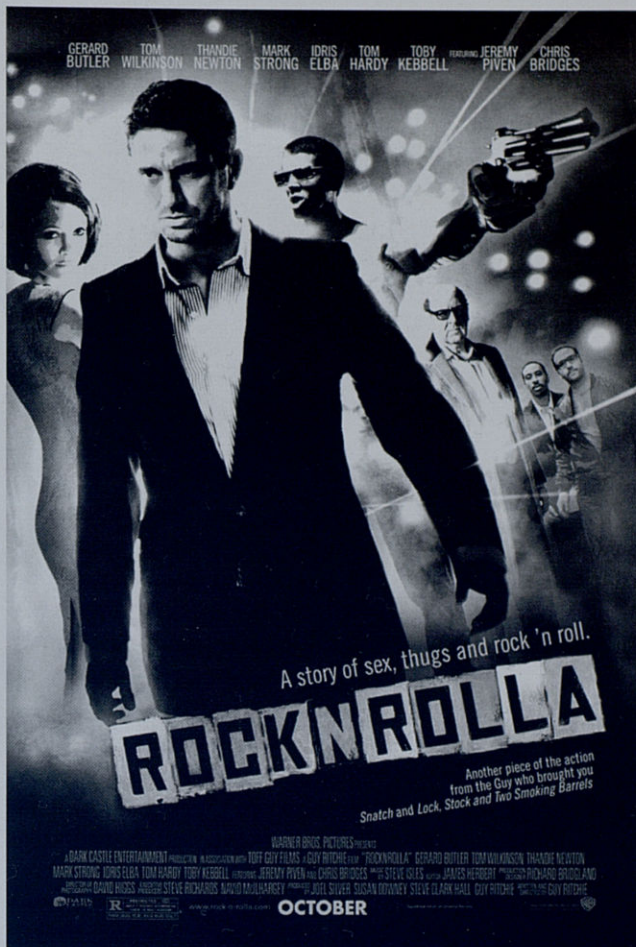
trar-nos en 88 minuts, el temps de vida que queda al seu protagonista. Durant 118 d'aquests 88 minuts, l'espectador sospira perquè el títol hagués estat 8 minuts.

Los girasoles ciegos demostra que el cinema espanyol es degrada a més velocitat que el nord-americà. Entre les múltiples mancances d'aquest sermó laic, se sol ometre que està pèssimament rodada. Mai no se m'acudiria jutjar tècnicament una pel·lícula –tampoc no opín sobre la tipografia d'un llibre–, però fins als qui estam allà per la història ens desesperam davant la falta de perícia en la confecció d'aquest pelleringo.

Atès que no hi ha musicals bons, costa triar el pitjor. Després d'un intens debat interior, ens decantam per *Mamma mia*, només justificable si Pierce Brosnan sospirava per viure un *affaire* amb Meryl Streep. És un producte quasi tan depriment com *Across the universe* –els Beatles ensopeguen amb *Moulin Rouge*, i ambdós en surten perdent. No ens oblidem de la infecta *Sweeney Todd*, que té l'escassa virtut de rehabilitar *Operación Triunfo*.

Si *Vicky Cristina Barcelona* és la millor pel·lícula de Woody Allen en els darrers temps, segons s'encaboten a concloure els qui no han vist les anteriors, a l'insigne jeu de Manhattan li sobren motius per estar preocupat. A l'igual que ocorre en la majoria d'incorporacions a la nostra llista, compta així mateix amb una interpretació sublim, incomprensiblement a càrrec de Penélope Qué Cruz.

Es necessita valor per assenyalar

els productes defectuosos sense que el pols ens tremoli i caiguem en la vacil·lació intolerable, però a vegades sucumbim a l'ambigüitat. És pitjor *Sexo en Nueva York* o *The women*? No sabria respondre a aquesta pregunta ni en el cas improbable que pogués distingir-les. Han de rebre el premi *ex aequo*, i per les mateixes raons soporífiques. Beateria de luxe per a exnourics.

Tinc anotada *Savage Grace*, però, en evocar-la, em deman si he vist en realitat aquesta pel·lícula i, en

cas afirmatiu, com m'atrevesc a reconèixer-ho en públic. La meua terrible conclusió és que hi ha quelcom pitjor que una pel·lícula sobre Mallorca rodada a Mallorca –repasseu la nostra geofilmografia, des de *Jack el Negro*–, i és una pel·lícula sobre Mallorca que no ha estat rodada a Mallorca. Com aquesta, que confés haver-me autoinfligit.

El patriotisme obliga a encarir els projectes en què participa Catherine Zeta-Jones, per tant com ens ha agradat i ens ha costat. Això no

Cream espais per conviure

Roldan
Cream espais per conviure

971 763 666 • www.roldan.es

EL ÚLTIMO GRAN MAGO

FLM FINANCE CORPORATION AUSTRALIA • MIRAGE PICTURES • MONTAGE DE PRODUCTIONS DE MACEDONIA LUPONTE • MAGNET FILMS • TESSIER FILMS
IN ASSOCIATION WITH MIRAGE PICTURES • BOE FILMS • THE IN FILM COUNCIL • THE MALLORY • GILLIAN ARMSTRONGS • DEAN DEEMER ACTS
BY GUY PEARCE, CATHERINE ZETA-JONES • PRODUCED BY GUY PEARCE • WRITTEN BY GUY PEARCE • DIRECTED BY GUY PEARCE • CAST BY GUY PEARCE
CASTING BY TONY GIBSON • BRIAN KIRBY • PRODUCED BY GUY PEARCE
www.deaplaneta.com

obstant, qualsevol lloanxa d'*El último gran mago* és perseguible penalment. Podré presumir eternament del fet que el darrer truc de Houdini ha consistit a aconseguir que desemborsi sis euros a canvi de res. En fi, una altra prova que hi ha pel·lícules que engrandeixes en incloure-les entre les pèssimes, perquè només mereixen l'oblit.

Expiación són dues pel·lícules en una i, atès que la primera resulta acceptable, imaginau els avenços en

què ha de sumir-se la segona part –un irrisori front a la platja i un hospital encara més depriment– perquè li sobrin mèrits a l'hora de figurar en aquesta relació.

La interpretació memorable correspon en aquest cas a Keira Knightley, encara que la història s'ha limitat a consignar el seu vestit.

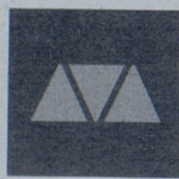
Mi novio es un ladrón és la pitjor pel·lícula d'Antonio Banderas del 2008, però no és la pitjor pel·lícula d'Antonio Banderas. Algun dia es reconeixerà humilment que l'enorme inversió de Hollywood en aquest actor no s'ha vist recompensada. Per als cinèfils, quedarà per sempre com el director de la captivadora *Crazy in Alabama*.

Els responsables d'*Australia* varen

creure que s'escapolirien d'aquesta llista, per l'arterós procediment d'estrenar la pel·lícula a final d'any. Hem esgotat l'hora de tancament per avorrir-nos mortalment amb aquestes *Memorias de Australia*, impròpies del director que ens va sorprendre amb *Moulin Rouge*.

Com a *bonus track*, us avançam que la llista de pitjors pel·lícules de l'any en curs estarà encapçalada per *RocknRolla*, en què Guy Ritchie ha dilapidat el crèdit acumulat a *Lock&Stock* i *Snatch*. El divorci de Madonna ha deixat seqüeles, i a més amenaça amb una segona part, que sotmetrem al tractament per absència de *Kill Bill*. Per si us interessa, la llista d'obres mestres de 2009 segueix buida, perquè *El intercambio* va cometre l'error d'estrenar-se a les acaballes de l'any anterior.

GRUP ava

Viajes
Martel

BAL. 029 M/D

Oms, 50 · Ap. Correus 696
07003 Palma (Mallorca)

Tel. 971 723 842

Fax 971 726 942

A/e: ventas@viajesmartel.com

Carles III, 22 b · Ap. Correus 655
07800 EIVISSA

Tel. 971 312 472

Fax 971 311 708

A/e: martelib@viajesmartel.com

EN PREPARACIÓ
**SETMANA
SANTA**

M. Lluïsa Serra, 30 b · Ap. Correus 86
07703 MAÓ (Menorca)

Tel. 971 367 013

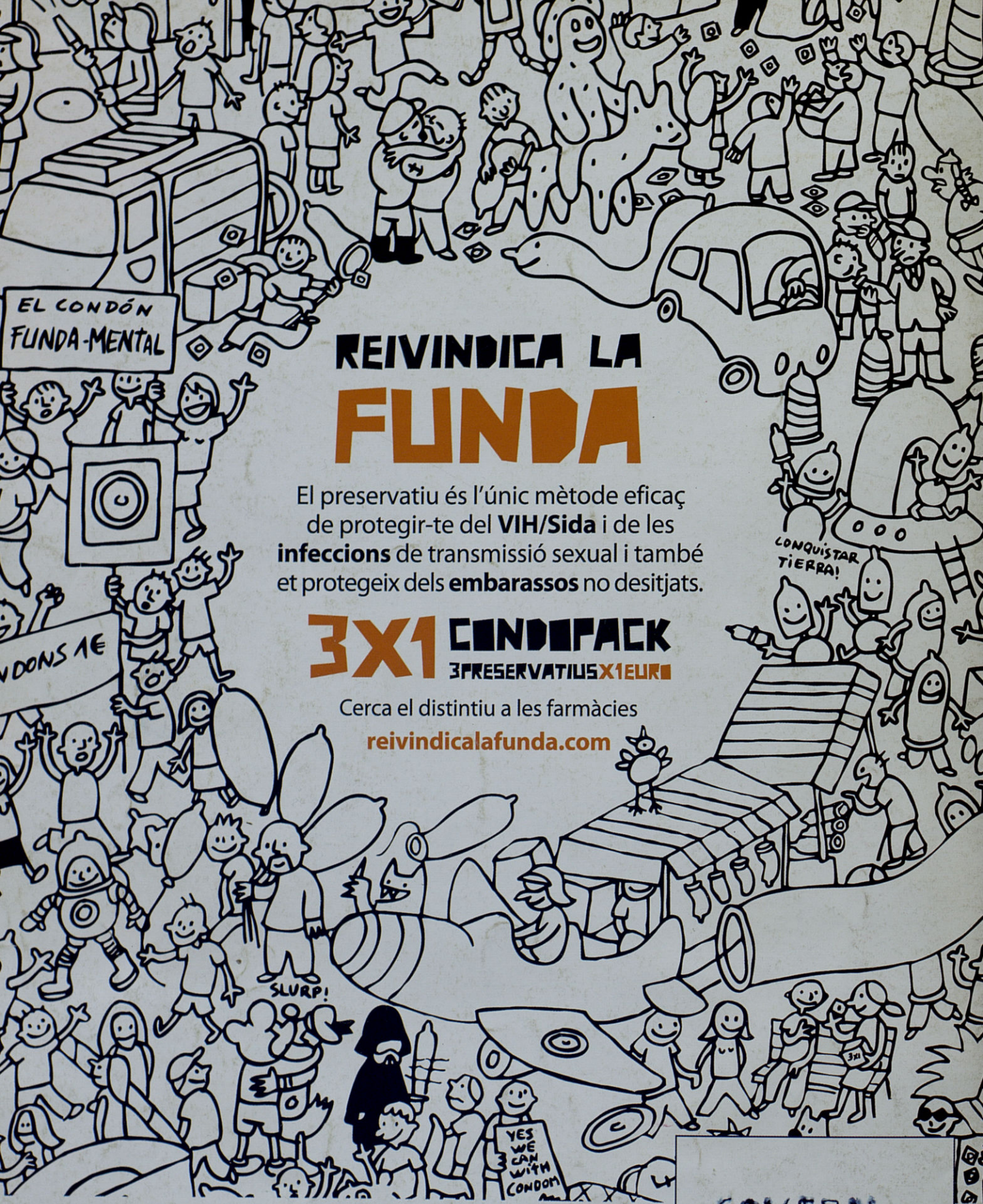
Fax 971 367 311

A/e: martelme@viajesmartel.com

Per crear escoles, anam de la mà

Amb el **Pla d'Obres i Serveis**, ajuntaments i Consell de Mallorca anam de la mà en la creació i millora de 14 escoles de 0 a 3 anys. Una inversió total prevista de **prop de 3 milions d'euros**, destinats a l'atenció dels més menuts.

REIVINDICA LA **FUNDA**

El preservatiu és l'únic mètode eficaç
de protegir-te del **VIH/Sida** i de les
infeccions de transmissió sexual i també
et protegeix dels **embarassos** no desitjats.

3X1 CONDEPACK
3 PRESERVATIUS X 1 EURO

Cerca el distintiu a les farmàcies

reivindicalafunda.com

GOVERN
de les ILLES
BALEARS

www.illesbalears.cat

Col·legi Oficial de
Farmacèutics de les Illes Balears